

3

2001

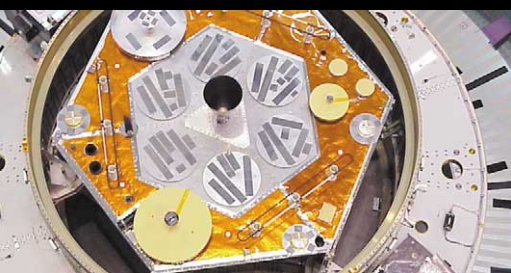
XI

**III. odborný
seminář na FaST**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**experimentální
družice PHASE 3D**

**mapování vzniku
nápadů na FA VUT**

**akademický cyklus
a debata o kultuře**

Obsah

- 3 TĚM, KDO VYHLEDÁVAJÍ STUDIA MOUDROSTI...**
- 4 POSLANCI SCHVÁLILI NOVELU VYSOKOŠKOLSKÉHO ZÁKONA**
- 4 SCHVÁLENÝ NÁVRH NOVELY ZÁKONA O VŠ**
- 7 DESET LET FONDU ROZVOJE VYSOKÝCH ŠKOL**
- 9 VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ FONDU ROZVOJE VŠ 2002**
- 11 GOETHE INSTITUT PŘEDSTAVÍ V CENTRU VUT NĚMECKÝ JAZYK**
- 12 ROZDĚLENÍ DOTACE NA ROK 2001**
- 13 MEZINÁRODNÍ STAVEBNÍ VELETRH BRNO A STAVEBNÍ FAKULTA**
- 14 CENTRUM PRO VZDĚLÁVÁNÍ A PORADENSTVÍ (CEVAPO) VUT V BRNĚ**
- 17 III. ODBORNÝ SEMINÁŘ DOKTORSKÉHO STUDIA NA FAST**
- 18 AKADEMICKÝ CYKLUS PŘINESL DEBATU O KULTUŘE**
- 19 EXPERIMENTÁLNÍ DRUŽICE PHASE 3D**
- 20 MAPOVÁNÍ VZNIKU NÁPADŮ NA FAKULTĚ
ARCHITEKTURY VUT V BRNĚ**
- 21 6. SEMINÁŘ FYZIKA A CHEMIE MOLEKULÁRNÍCH SYSTÉMŮ**
- 22 SKUTEČNÁ ODPOVĚDNOST ČEKÁ ABSOLVENTY VŠ V PRAXI**
- 23 KLUB AMERICKÉHO FOTBALU VSK VUT V BRNĚ – BRNO ALLIGATORS**
- 24 INFORMACE**
- 27 VOX IUVENALIS PREZENTOVAL CENTRU VUT DÍLA B. MARTINŮ**

Těm, kdo vyhledávají studia moudrosti...

Studium věd, jímž se nyní u všech národů mládež zabývá, má být vzděláváním myslí k moudrosti, takže mimo tento cíl nemůže zbývat již nic než prázdná marnost. Myslíme-li si totiž, že po věděni se touží jen pro uspokojení zvědavosti, pro potěšení nebo z domnění, že vynikneme, nebo kvůli zisku, abychom nabyli vnějších hmotných statků, jsme pošetilí, protože místo tak vznešeného a božského statku klademe za cíl věci tak přízemní a pomíjející. Nechť je tedy jasné, že má být vyhledána moudrost. Když se moudrost označuje za původkyni všech věcí a učitelku všeho, je zřejmé, že cestou studia máme být přivedeni k obecnému poznání věcí, pansofii, to je k plné moudrosti, která všechno v sobě zahrnuje a ze všech stran spolu souvisí, aby nezbylo nic zjevného ani skrytého, co bychom neznali, aby totiž duch člověka se stal skutečně tím, čím má být, obrazem všemoudrého Boha.

Pravdě škodí nedbalost nebo nadbytečnost řeči, již se věci vykládají. A nadbytečnost jistě, protože pro vysvětlování věcí se užívá slov, obrátů a vět nevhodných, obrácených, nadsazených a zrádných, nejčastěji když básníci nebo řečníci narazí na věci a chtějíce je povznést nebo zlehčit podle svého zvyku, používají barev a barviv, jimiž věci nabývají odlišné podoby od své podoby přirozené. A co je to pak jiného než klam? Pravda věcí chce být spatřována v čistém světle bez cizí barvy.

Těm, kdo vyhledávají studia moudrosti, nemůže být neznámo, že moudrost byla odedávna opěvována velkými chválami. Je dražší než všechno bohatství (praví nejmoudřejší ze smrtelníků) a nic z toho, po čem lidé touží, se s ní nemůže srovnávat. V její pravici je dlouhověkost a v levici bohatství a sláva. Její cesty jsou cesty krásné a všechny její stezky jsou mírumilovné. Ti, kdo jí dosahují, mají strom života a ti, kdo ji mají, jsou blažení.

Jan Ámos Komenský, Pansophiae prodromus

Poslanci schválili novelu vysokoškolského zákona

V úterý 27. února 2001 na 34. schůzi schválili poslanci novelu vysokoškolského zákona. Podrobnosti o průběhu projednávání, hlasování a výsledcích včetně závěrečné diskuse ve třetím čtení jsou k dispozici na www.psp.cz. Aby novela nabyla účinnosti, je ještě potřebný souhlas Senátu, podpis prezidenta a uveřejnění ve Sbírce.

Schválením v Poslanecké sněmovně byla završena déle než rok trvající snaha skupiny poslanců v čele s poslancem Matějem o prosazení této novely. Prosazení provázela celá řada aktivit

v Poslanecké sněmovně, jednání reprezentací vysokých škol i zájem samotných vysokých škol. Na VUT byl zájem doprovázen i řadou dalších aktivit, o nichž byla akademická obec informována. Připomeňme jen setkání s poslancem Plevou a vyjádření rektora a předsedy AS VUT z 2. 6. 2000. Bude-li legislativní proces dokončen přijetím novely, budeme muset být připraveni. Jako příspěvek k tomu zveřejňujeme Poslaneckou sněmovnou schválenou novelu a budeme informovat o jejím dalším osudu.

Schválený návrh novely zákona o VŠ

zákon
ze dne2001,

kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I
Změna zákona o vysokých školách

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odstavec 4 zní:
„(4) Vysoká škola univerzitní může uskutečňovat všechny typy

studijních programů a v souvislosti s tím vědeckou a výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.“

2. V § 2 odst. 5 první věta zní: „Vysoká škola neuniverzitní uskutečňuje bakalářské studijní programy a může též uskutečňovat magisterské studijní programy a v souvislosti s tím výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.“

3. V § 20 odst. 3 se slova „ani k peněžitému nebo nepeněžitému vkladu do obchodní společnosti nebo družstva“ zrušují a na konci odstavce se doplňuje věta, která zní: „Veřejná vysoká škola není oprávněna se stát společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti. Dále veřejná vysoká škola není oprávněna vkládat do obchodní společnosti nebo družstva nemovité věci nabyté do vlastnictví veřejných vysokých škol z vlastnictví státu a poskytnutou dotaci podle § 18 odst. 3. Podmínkou peněžitých a nepeněžitých vkladů do právnických osob je stanovení pravidel vnitřním předpisem veřejné vysoké školy.“

4. V § 45 odstavec 1 zní:
„(1) Bakalářský studijní program je zaměřen na přípravu k výkonu povolání a ke studiu v magisterském studijním programu. V bakalářském studijním programu se bezprostředně vy-

užívají soudobé poznatky a metody; obsahuje též v potřebném rozsahu teoretické poznatky.“

5. V § 46 odstavec 2 zní:

„(2) Magisterský studijní program navazuje na bakalářský studijní program; standardní doba tohoto studia je nejméně jeden a nejvýše tři roky. V případech, kdy to vyžaduje charakter studijního programu, může být udělena akreditace magisterskému studijnímu programu, který nenavazuje na bakalářský studijní program; v tomto případě je standardní doba studia nejméně čtyři a nejvýše šest roků.“

6. V § 48 odstavec 1 zní:

„(1) Podmínkou přijetí ke studiu v bakalářském a magisterském studijním programu je dosažení úplného středního nebo úplného středního odborného vzdělání. Ke studiu v oblasti umění mohou být přijati též uchazeči s vyšším odborným vzděláním poskytovaným v konzervatořích. Podmínkou přijetí ke studiu v magisterském studijním programu, který navazuje na bakalářský studijní program, je rovněž řádné ukončení studia v bakalářském studijním programu.“

7. V § 49 odst. 1 zní:

„(1) Vysoká škola nebo fakulta může stanovit další podmínky přijetí ke studiu týkající se určitých znalostí, schopností nebo nadání nebo prospěchu ze střední školy, popřípadě vyšší odborné školy nebo vysoké školy; v případě přijímání ke studiu v magisterském studijním programu, který navazuje na bakalářský studijní program, též podmínky týkající se příbuznosti studijních oborů nebo počtů kreditů získaných během studia ve vybraných typech předmětů. Kredity se přitom rozumí kvantitativní vyjádření studijní zátěže určité části studia. Kromě toho může stanovit nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů, kteří splnili stanovené podmínky; splní-li tyto podmínky větší počet uchazečů, rozhoduje pořadí nejlepších.“

8. V § 50 odst. 8 se na konci doplňuje věta, která zní: „Ministerstvo stanoví vyhláškou postup a podmínky při zveřejnění průběhu přijímacího řízení, a to včetně požadavků na základní statistické charakteristiky.“

9. V § 58 odstavec 3 zní:

„(3) Studuje-li student déle, než je standardní doba studia plus o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každý další započatý měsíc studia nejméně jednu čtvrtinu základu; do doby studia se započte též doba předchozího studia v bakalářských a magisterských studijních programech, které nebylo řádně ukončeno podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3.“

10. § 60 zní:

„§ 60

Celoživotní vzdělávání

(1) V rámci své vzdělávací činnosti může vysoká škola poskytovat bezplatně nebo za úplaty programy celoživotního vzdělávání orientované na výkon povolání nebo zájmově. Bližší podmínky celoživotního vzdělávání stanoví vnitřní předpis. Účastníci celoživotního vzdělávání s ním musí být seznámeni předem.

(2) O absolvování studia v rámci celoživotního vzdělávání vydá vysoká škola jeho účastníkům osvědčení. Úspěšným absolventům celoživotního vzdělávání v rámci akreditovaných studijních programů, pokud se stanou studenty podle tohoto zákona (§ 48 až § 50), může vysoká škola uznat kredity, které získali v programu celoživotního vzdělávání až do výše 60 % kreditů potřebných k řádnému ukončení studia.

(3) Účastníci celoživotního vzdělávání nejsou studenty podle tohoto zákona.“

11. V § 72 odst. 5 větě třetí se slova „z jiné vysoké školy než z té“ nahrazují slovy „odborníci z jiného pracoviště než z vysoké školy“.

12. V § 74 odst. 3 větě druhé se slova „z jiné vysoké školy než z té“ nahrazují slovy „odborníci z jiného pracoviště než z vysoké školy“.

13. V § 87 na konci písmena q) se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno r), které zní:

„r) uděluje věcné a finanční ocenění vynikajícím studentům, absolventům studia ve studijním programu a dalším osobám za mimořádné výsledky ve studiu a ve vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti.“

14. V § 95 odstavec 2 zní:

„(2) Vojenské vysoké školy se při přijímání vojáků v činné službě ke studiu řídí požadavky Ministerstva obrany. Průběh služby a hmotné zabezpečení studentů-vojáků v činné službě se řídí zvláštními právními předpisy. Počet studentů, kteří nejsou vojáky v činné službě, činí zpravidla jednu třetinu kapacity vojenských vysokých škol a je každoročně upřesňován v návaznosti na výši požadavku Ministerstva obrany na přípravu studentů-vojáků v činné službě.“

Čl. II

Změna zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V zákoně č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé předpoklady pro výkon některých dalších funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění zákona č. 254/1995 Sb. a zákona č. 422/2000 Sb., se za slova „Na vysokých školách“ vkládají slova „a na veřejných vysokých školách“ a na konci odstavce 3 se za slovem „Senátem“ tečka zrušuje a doplňují se slova „vysoké školy a fakulty“.

Čl. III

Přechodná ustanovení

1. Akreditace studijních programů udělené podle dosavadního zákona o vysokých školách jsou tímto zákonem nedotčeny.

Ke studiu v akreditovaných magisterských studijních programech však mohou být uchazeči přijímáni pouze do 31. prosince 2003, pokud rektor nebo orgán vykonávající působnost rektora nepodá v této lhůtě Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy žádost o akreditaci nebo její prodloužení nebo rozšíření podle § 79 nebo § 80 odst. 2 a 3 dosavadního zákona o vysokých školách; v případě podání žádosti zůstává do rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v platnosti udělená akreditace.

2. Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mohou být dokončena podle dosavadního zákona o vysokých školách nejpozději do 31. prosince 2002.

Čl. IV

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2001.

SUMMARY:

On Tuesday 27th February, during their 34th session, the deputies voted for the amendment of the University Law. For details on the debate, and voting results including the final debate see www.psp.cz. The Amendment still has to pass through the Senate, be signed by the President and published in the Collection before it comes into force.

The vote in the Parliament has concluded a campaign led by Mr Matějů to push the Amendment through the house. This campaign has been promoted by a number of activities in the Parliament, meetings of university representatives and interest shown by the universities.

Deset let Fondu rozvoje vysokých škol

Výtah hlavních bodů z úplného textu, který je zveřejněn ve Zpravodaji Fondu rozvoje VŠ č. 1/2001, na adrese: <http://rvs.upce.cz/nova/aktualni/fond/zpravodaj/zprav101.htm>

I. Základní údaje

- Fond (původně „dynamického“) rozvoje vysokých škol FRVŠ zřídilo v r. 1992 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Od r. 1993 je FRVŠ institucí dvou partnerů: MŠMT a Rady vysokých škol
- Společným vrcholným orgánem Fondu rozvoje vysokých škol (dále jen „Fond rozvoje“) se stal Výbor Fondu rozvoje VŠ (dále jen „Výbor Fondu“)
- V lednu 2001 získaly české veřejné vysoké školy dotace z Fondu rozvoje již podesáté; bylo rozděleno celkem čtvrt miliardy korun
- Za deset let existence bylo řešiteli podáno celkem 13 786 projektů (= žádostí o dotaci)
- Dotaci získalo celkem 6 125 projektů (44 %)
- Za deset let získali úspěšní řešitelé projektů z Fondu rozvoje více než jednu a tři čtvrtě miliardy korun (1 786 milionů Kč)
- Provozní náklady Fondu rozvoje činily 1,1 % celkové dotace (20 250 tis. Kč)
- 28. 2. 2001 bude vyhlášeno výběrové řízení Fondu rozvoje již po jedenácté

II. Poslání Fondu rozvoje

Původně měl Fond rozvoje pomoci odstranit zaostávání českých vysokých škol za podobnými ústavami ve vyspělé cizině a stát se jedním z nástrojů jejich transformace.

Později se Fond soustředil na podněcování vzdělávací činnosti vysokých škol.

Pro orgány Fondu rozvoje vyplynuly dva základní úkoly: konkretizovat obecně formulované poslání Fondu rozvoje vyhlášenými tematickými okruhy a vytvořit podmínky pro soutěž řešitelů z různých škol, stanovit jasná pravidla pro objektivní a jednotné posuzování přihlášek (= projektů) do soutěže.

Z poslání Fondu rozvoje vyplývá jak jeho jedinečnost (je jedinou grantovou agenturou soustřeďující se výhradně na podporu vzdělávací činnosti), tak i uzavřenost (je-li Fond rozvoje orientován na vzdělávací činnost vysokých škol, pak řešiteli jím vypsáných úkolů mohou být jen lidé, kteří na nich učí, pracují nebo studují).

III. Konkretizace poslání Fondu vyhlášenými tematickými okruhy

A. Od samého vzniku Fondu rozvoje byly vypisovány tematické okruhy, sloužící k ovlivňování kvality pedagogické činnosti. Šlo o podporu vzdělávání budoucích učitelů a hlavně o podporu rozvoje studijních programů. V tematických okruzích, ovlivňujících kvalitu pedagogické činnosti, získalo 2 863 úspěšných projektů na dotacích půl miliardy korun (28 % všech poskytnutých prostředků). Více prostředků získala podpora rozvoje studijních programů, a to 421 milionů (23,6 %), méně podpora vzdělávání budoucích učitelů (78 milionů, 4,4 %).

B. Druhou oblastí rozvoje vzdělávací činnosti, na niž se Výbor Fondu rozvoje soustředil, bylo vytváření podmínek pro vzdělávací činnost. Byl vypisován tematický okruh na podporu rozvoje výpočetních a informačních systémů. Za deset let byly v tomto okruhu dotovány 434 projekty a výše přidělených prostředků překročila půl miliardy (569 milionů Kč, = 31,9 % všech prostředků). Tento tematický okruh sehrál velkou úlohu při budování superpočítačových center v letech 1994–1996 (na tyto účely bylo tehdy poskytnuto 230 milionů korun).

Od r. 1994 se také pravidelně vyhláší tematický okruh podporující rozvoj vysokoškolských knihoven (dnešní tematický okruh E). Za osm let existence získalo 204 jeho řešitelů 82 miliony na dotacích (4,6 % celkových zdrojů).

Nejnovějším tematickým okruhem pro vytváření podmínek pro vzdělávací činnost se stala podpora rozvoje a inovací laboratoří, později i atelierů a pracovišť pro praktickou výuku. Tento okruh vznikl až v r. 1995 a velmi záhy musel být regulován. Od r. 1995 schválil Výbor Fondu 434 projekty a přisoudil jim 335 milionů korun dotací (18,8 % všech prostředků).

Na vytváření podmínek pro vzdělávací činnost uvolnil Výbor Fondu nejvíce prostředků, téměř miliardu korun (986 milionů Kč, 55,2 % všech prostředků Fondu).

C. Třetí a nejmladší oblastí rozvoje vzdělávací činnosti se stalo ovlivňování kvality studia. Páteří této oblasti je tematický okruh podporující tvůrčí činnost studentů, vypisovaný již sedm let. Musel být rozčleněn do pěti samostatných okruhů, 1 475 úspěšných projektů získalo 132 mil. dotací (7,4 % celkových prostředků). Poslední dva roky mají možnost podávat projekty i samotní studenti, kteří dříve mohli být jen spoluřešiteli.

IV. Vytváření podmínek pro soutěž řešitelů a stanovení pravidel pro objektivní hodnocení projektů

Výbor Fondu usiloval o to, aby Fond rozvoje byl přístupný všem uchazečům z českých vysokých škol, aby všichni potenciální řešitelé měli rovné podmínky; aby se konkrétní řešitelé pro řešení konkrétních úkolů vyhledávali každoročně vyhlášeným výběrovým řízením; aby finanční příspěvky získávali v soutěži s řešiteli z jiných fakult a vysokých škol.

Některé z původních představ však byly praxí modifikovány: např. je vyžadováno doporučení projektu vedením školy. Velké množství podávaných projektů také způsobilo, že jejich počet musel být regulován a že do určitých tematických okruhů mohou být podány jen dva projekty z jedné fakulty.

Pro objektivní a jednotné posuzování přihlašovaných projektů a jejich výběr jsou předem stanovena a vyhlášena jasná pravidla (ve Statutu Fondu rozvoje, v Konkurzním a jednacím řádu, v usneseních Výboru Fondu).

V. Kontrola výsledků projektů

V r. 1997 si Výbor Fondu vytkl úkol pravidelně kontrolovat výsledky řešených projektů. Na závěrečných oponentních řízeních projektů se vždy účastní delegáti Výboru Fondu, kteří kontrolují hlavně výsledky projektu v porovnání s vytyčenými cíli, způsob hospodaření s poskytnutými finančními prostředky, využitelnost výsledků řešení, nákup plánovaných investic.

VI. Orgány a aparát Fondu rozvoje, provozní náklady

Orgány FRVŠ jsou složeny ze zástupců obou jeho zřizovatelů, tedy MŠMT a Rady VŠ, která je zastoupena výrazněji.

Vrcholným orgánem Fondu rozvoje je jedenáctičlenný Výbor Fondu. Ten formuluje zadání tematických okruhů, vyhlašuje výběrová řízení, stanoví základní kritéria pro hodnocení projektu, projekty oceňuje a dává MŠMT návrhy na jejich dotaci, kontroluje výsledky řešených projektů. Tříčlenná Dozorčí rada projednává námítky řešitelů k rozhodnutím orgánů Fondu ve výběrovém řízení a účastní se kontroly výsledků projektů.

Všechny významnější dokumenty, rozhodnutí a zprávy o činnosti projednávají a schvalují, resp. hodnotí oba zřizovatelé, tj.

MŠMT a Rada VŠ. Oborové komise v náročném výběrovém řízení buď vyřadí, nebo přijmou navržené projekty, vytvoří jejich pořadí, které musí obhájit na zasedání Výboru Fondu. Tříčlenná Agentura zajišťuje administrativně, organizačně i metodicky výběrové řízení i kontrolu výsledků projektů a vydává Zpravodaj Fondu. Pýchou Fondu rozvoje jsou nízké provozní náklady. Za 10 let existence činily v průměru 1,1 % přidělených zdrojů.

VII. Problémy a zvláštnosti Fondu rozvoje

Nejvýraznějším problémem se stal nárůst počtu podaných projektů (v r. 2001 již 2 150 projektů). Další výrazný nárůst počtu projektů by mohl znamenat kolaps stávající organizační struktury Fondu.

Dalším problémem je selhávání oponentů vstupních projektů. Část oponentů (v průměru čtvrtina) nedodrží termíny pro vypracování posudků. Další část oponentů v posledních dvou letech snížila své nároky a dává projektům vyšší bodová ohodnocení.

Specifikem Fondu rozvoje stále zůstává jednoroční lhůta na řešení projektů. Fond rozvoje neposkytuje obvykle prostředky na dlouhodobější řešení úkolu, ale pouze na jakýsi rozjezd, na prvou, finančně nejnáročnější fázi řešení. Jednoroční řešení projektů umožňuje pohotovou reakci Fondu na potřeby škol. Uplynulá léta prokázala, že Fond je schopen pružně a bez větších provozních problémů reagovat na nové podněty.

Další zvláštností Fondu je dobrá umístitelnost prostředků Fondu, neboť nikdy nemůže poskytnout dotace všem dobrým projektům.

Třetí zvláštností je účast první soukromé školy na aktivitách Fondu. Jde o Evropský polytechnický institut, který zaslal do výběrového řízení sedm projektů bez nároků na přidělení dotace, jen ze zájmu, zda jejich učitelé obstojí v konkurenci s učiteli veřejných škol. K její cti je třeba říci, že čtyři z oněch sedmi podaných projektů v této konkurenci obstály.

VIII. Nejblíže úkoly

Nejbližším úkolem je vyhlášení výběrového řízení pro rok 2002. V rámci přípravy tohoto vyhlášení se Výbor Fondu bude zamýšlet i nad řešením dvou výše uváděných problémů.

Na vyhlášení navazuje elektronizace všech etap výběrového řízení 2002.

(Připravila Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc.)

Vyhlášení výběrového řízení Fondu rozvoje VŠ 2002

Výtah hlavních bodů z celkového textu vyhlášení, který je zveřejněn na adrese:

<http://rvs.upce.cz/nova/aktualni/fond/rizeni/vybr2002.htm>

nebo <http://rvs.upce.cz/nova/aktualni/fond/rizeni/vybr2002.doc>

Výbor Fondu rozvoje vysokých škol vyhláší podle § 3 odst. 1 Statutu Fondu rozvoje VŠ výběrové řízení 2002 na rozvojové projekty podporující koncepční vzdělávací rozvoj vysokých škol.

Dotaci na řešení vzdělávacích rozvojových projektů pro rok 2002 lze získat v těchto tematických okruzích:

Tematický okruh A – Informační technologie ve vysokoškolském vzdělávání

Cílem je další rozvoj informačních technologií ve vysokoškolském vzdělávání, vycházející z dlouhodobého záměru vysoké školy nebo fakulty.

Tematický okruh B – Vzdělávání učitelů

Cílem je odborné a osobnostní formování studentů ve studijních programech připravujících učitele především základních a středních škol, zkvalitnění jejich vzdělávání a podpora jejich připravenosti na společenské proměny příštích let. Projekty musí mít konkrétní aplikační výstup.

Tematický okruh C – Studijní programy bakalářského studia

Cílem je podpora studijních programů bakalářského studia.

Tematický okruh E – Informační centra, vysokoškolské knihovny a poradenská centra

Cílem je zvýšení technologické úrovně vysokoškolských informačních center a knihoven v souladu s vývojovými trendy knihovnicko-informační činnosti ve vyspělých zemích a rozvoj poradenských center vysokých škol, poskytujících uchazečům o studium, studentům a dalším osobám informační a poradenské služby související se studiem a možností uplatnění absolventů studijních programů v praxi.

Tematický okruh F – Inovace studijních programů

Cílem je podpora uplatňování nových vzdělávacích metod a uplatňování nových poznatků a uměleckých směrů ve výuce.

Projekty tohoto tematického okruhu budou posuzovány v pěti oborových subkomisích:

subkomise **F1** – technické studijní programy

subkomise **F2** – studijní programy uměleckého zaměření

subkomise **F3** – biomedicínské studijní programy

subkomise **F4** – studijní programy pro přírodní vědy a jejich aplikace

subkomise **F5** – společenskovědní a ekonomické studijní programy

Tematický okruh G – Tvůrčí činnost studentů

Cílem je rozvoj tvůrčí činnosti talentovaných studentů prezentní formy studia.

A. Tvůrčí činnost studentů doktorských studijních programů

B. Tvůrčí činnost studentů bakalářských a magisterských studijních programů

Projekty tohoto tematického okruhu budou posuzovány v pěti oborových subkomisích:

subkomise **G1** – projekty zaměřené na technické obory

subkomise **G2** – projekty zaměřené na umělecké obory

subkomise **G3** – projekty zaměřené na biomedicínské obory

subkomise **G4** – projekty zaměřené na přírodovědné obory

subkomise **G5** – projekty zaměřené na společenskovědní nebo ekonomické obory

Tematický okruh H – Inovace a rozvoj laboratoří, ateliérů a pracovišť pro praktickou výuku

Cílem je modernizace laboratoří i ateliérů a rozšiřování pracovišť pro praktickou výuku a experimentální činnost studentů. Lze uplatnit nejvýše dva projekty z téže fakulty, nebo vysoké školy, která se nečlení na fakulty, a dva rektorátní projekty.

Pro všechny tematické okruhy platí, že dotace z Fondu rozvoje musí být využity pro vzdělávací účely. Projekty výzkumného nebo vývojového charakteru nebudou zařazeny do výběrového řízení.

Ve výběrovém řízení bude zvláštní pozornost věnována projektům rozvíjejícím aspekty státní informační politiky ve vzdělávání a politiky podpory malého a středního podnikání.

Na řešení vzdělávacích rozvojových projektů nelze žádat ani použít finanční prostředky určené na projekty výzkumu a vývoje.

Soubor projektů podaných vysokou školou do jednoho tematického okruhu, na jejichž řešení je poskytnuta investiční dotace, se považuje za akci (akce) ve smyslu vyhlášky Ministerstva financí č. 40/2001 Sb. ze dne 19. 1. 2001 o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

Rozvojové projekty na rok 2002 je třeba dodat na disketě a ve čtyřech vytištěných a potvrzených paré v době od 23. 4. do 30. 4. 2001, a to na adresu:

Agentura Rady vysokých škol
José Martího 31
162 52 Praha 6 – Veleslavín

Na projekty došlé po termínu nebude brán zřetel.

Pro výběrové řízení Fondu rozvoje platí Statut Fondu rozvoje VŠ ve znění zveřejněném ve Zpravodaji č. 1/97 a novelizovaném ve Zpravodaji č. 1/2000 a Konkurzní a jednací řád publikovaný ve Zpravodaji 2/2000. Jsou též k dispozici na děkanátech a rektorátech vysokých škol, na „Alma mater“ (<http://rvs.upce.cz>) a na stránce MŠMT (<http://www.msmt.cz>).

(Připravila Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc.)

SUMMARY:

It is ten years that the University Development Fund has been in existence. The original idea was for the University Development Fund to help remove the lagging of the Czech universities behind their counterparts in advanced countries and to become one of the tools of their transformation. Gradually, the Fund began to be used to promote teaching activities at universities. The University Development bodies were faced with two basic tasks: to put the Development Fund's generally declared missions in concrete terms by publishing thematic areas and to set fair competition rules for considering applications sent in by applicants from different universities. For 2002, the University Development Fund board has invited development project bids concerned with the conceptional support of teaching at universities as provided by Section 3, Paragraph 1 of the University Development Fund statute.

10. zasedání předsednictva Rady vysokých škol ve čtvrtek 15. února 2001 v Malé aule Karolina

Jednání předsednictva bylo rozděleno do dvou programových bloků.

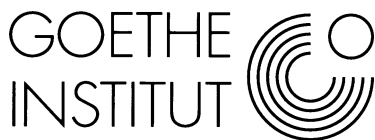
Program pracovní části zasedání

1. Vystoupení představitelů MŠMT (náměstek ministra Doc. Průša, ředitelé odborů MŠMT Ing. Beneš a Ing. Hanke).
2. Informace o změnách v Zákoníku práce ve vztahu k vysokým školám (náměstek ministra práce a sociálních věcí JUDr. Šimerka).
3. Informace o programu Leonardo (zástupci Národního vzdělávacího fondu Ing. Coufalík a Ing. Huptychová). Adresa programu je <http://www.nvf.cz/leonardo>, základní údaje o programu jsou rovněž k dispozici v Alma mater na adrese <http://RVS.upce.cz/nova/stale/struktura/predseds/Leonardo.htm>.
4. Vyhlášení výběrového řízení Fondu rozvoje VŠ pro rok 2002 (předsedkyně Výboru Fondu rozvoje VŠ Doc. Köpplová).
5. Jmenování nových členů Výboru a Dozorčí rady Fondu rozvoje (nový předseda Výboru Fondu rozvoje VŠ Prof. Stránský).
6. Různé
 - a) Návrh delegáta do Rady České televize.
 - b) Potvrzení volby místopředsedy SK RVŠ, návrhů na nové členy pracovních komisí RVŠ a návrhu na zástupce SK RVŠ v redakční radě Alma mater.

Podkladové materiály k jednotlivým bodům jednání, záznam ze zasedání a přijatá usnesení 10. předsednictva RVŠ jsou zveřejněna v Alma mater na adrese: <http://almamater.upce.cz/>.

(Připravila Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc.)

Goethe Institut představí v Centru VUT německý jazyk

Od 4. do 17. dubna 2001 se v prostorách Centra VUT v Brně na Antonínské uskuteční multimediální výstava „Herzliche Grüße“ pořádaná Goethe Institutem. Jde o nezvyklou prezentaci německého jazyka za pomoci nejmodernější techniky a organizátoři se snaží co nejvíce vtáhnout návštěvníky do procesu poznávání německého jazyka. O koncepci výstavy a záměrech Goethe Institut Události informovala jeho pracovnice Eva Hošková.

U: Proč organizuje Goethe Institut výstavu právě o německém jazyce?

Goethe Institut výstavu Herzliche Grüße, jejíž koncepce byla vytvořena v jeho centru, pořádá jako instituce, která se v první řadě zabývá německým jazykem. Goethe Institut je instituce podporovaná německou vládou a má 178 poboček v 76 zemích na celém světě. Jejím cílem je vytvářet centra setkávání a kulturní výměny – a k tomu patří i jazyk a jazyková kultura. Institut nabízí celou řadu kurzů němčiny, specializované kurzy v nejrozličnějších úrovních a jedním z projektů je také poněkud jinak pojatá výstava německého jazyka. To, co budou mít návštěvníci výstavy v Brně možnost vidět, nebudou jen obrazy a texty. Cílem je vtáhnout návštěvníka do jazykového dění. Pokusili jsme se za pomoci techniky získat mladé publikum. Zvolili jsme multimediální formu, při níž byla určitou inspirací hannoverská světová výstava. V expozici výstavy Herzliche Grüße jsou počítače a obrazovky, které reagují na dotek, lze s nimi komunikovat, řešit úkoly, problémy.

U: Jak konkrétně vypadá multimediální pojetí expozice?

Celá výstava je koncipována do tří „domů“, do tří tematických oblastí. Tyto tři symbolické domy, jimiž návštěvník prochází, jsou odlišné modrou, žlutou a červenou barvou. V Modrém domě má návštěvník především „pochopit“. Hravou formou je v něm naznačeno, jakým způsobem funguje německý jazyk, jak se tvoří slova, jak fungují věty. Červený dům je koncipován jako „vcítění“. Jsou v něm znázorněny pocity – radost, smutek a podobně – tedy emocionální stránka řeči. V tomto prostoru mají lidé možnost použít sluchátka, kontaktní tabule, obrazovky, otevírat okénka, doplňovat slova. Ve Žlutém domě se ukazuje

němčina jako prostředek dorozumívání, zprostředkovatel informace, prostor je věnován médiím.

U: Mluvila jste o hannoverské inspiraci. Má výstava Herzliche Grüße jiné srovnání s akcemi tohoto typu?

Nemám ráda dělení na západní a východní Evropu, nicméně tento typ výstav je hodně používán v Evropské unii. Návštěvník má možnost se všeho dotýkat, používat tabulky, využívat zvukovou techniku. Expozice se snaží působit na všechny jeho smysly, má ho přimět, aby se díval, hmatal, slyšel a také sám hovořil. Na rozdíl od klasicky pojeté výstavy založené na obrazu a textu je tato forma mnohem účinnější.

U: Jak jako zástupci německého jazyka cítíte konkurenci angličtiny?

Myslím, že ani nejde o konkurenci. Němčina měla v českých zemích velkou tradici, je tady silně zakořeněna. Má v českých zemích silnou pozici a tu si do značné míry zachovala, i když je jasné, že angličtina je světovým jazykem číslo jedna. Hlavně však jde o to přimět širokou veřejnost, aby se vůbec učila jazykům, aby si uvědomila, jak to otevírá obzory a možnosti. Němčina je v Evropě na druhém místě v počtu lidí, kteří se jí učí. V EU jí mluví asi sto milionů lidí, to je více než uživatelů angličtiny. Uvítali jsme také vyhlášení Rady Evropy o evropském roce jazyků. Můžeme tak vystoupit na veřejnosti s tím, že nabídka učení se cizím jazykům je široká a že je třeba jí využít.

U: Proč volba pořádat výstavu padla právě na VUT v Brně?

Výstava je poměrně náročná na prostor. I v Praze byl problém se získáním vhodného místa. Taková výstava se vzdělávacím charakterem často nespadá do koncepcí čistě uměleckých galerií. Obrátili jsme se proto na univerzity. Toto spojení je navíc velmi vhodné, protože výstavu navštíví více studentů. Goethe Institut spolupracuje s brněnskými vysokými školami a k volbě VUT došlo především kvůli krásným prostorům Centra VUT na Antonínské ulici.

(Připravil David Daniel)

For Summary see page 26

Rozdělení dotace na rok 2001

„Akademický senát VUT v Brně na svém jednání 6. března 2001 schválil návrh rozdělení dotace MŠMT na rok 2001 předložený rektorem Prof. Vrbkou.“ Takto zní lakonická tisková zpráva, která má však v životě každé vysoké školy každoročně zásadní význam. Filosofie a struktura rozdělení dotace přímo určují vývoj školy minimálně na jeden rok, ale měly by také jasně ukazovat orientaci školy i pro následující roky.

Zachování kontinuity, dnes již ve stabilizovaných podmínkách, dynamické, ale přitom citlivé vkládání nových prvků do metodiky rozdělení je základem koncepčního řízení a motivace k rozvoji. Vzhledem k zákonu č. 111/1998 Sb. je rozdělení dotace klíčové pro zpracování konečného rozpočtu v plném rozsahu výnosů a nákladů podle jednotlivých činností a organizační struktury. Po schválení rozdělení dotace je zpracování vlastního rozpočtu v podstatě technická záležitost, neboť při zpracování skutečně kvalitního návrhu rozdělení dotace se s dalšími předpokládanými výnosy a náklady pracuje i když pod čarou.

O metodice rozdělení dotace byly vedeny otevřené diskuse již od července loňského roku a to byl, podle mého názoru, rozhodující faktor pro schválení rozdělení dotace již počátkem března a dokonce AS fakult již schválily nebo v současné době schvalují rozdělení finančních prostředků fakult.

Dotace na vzdělávací činnost se z úrovně MŠMT rozděluje podle počtu studentů včetně určení limitního počtu pro financování. VUT tuto metodiku mírně modifikovanou používalo a bude používat, nedojde-li ke změně na úrovni MŠMT. Právě v interním stanovení počtu financovaných studentů pro rok 2001 byl největší problém. V loňském roce byl maturitní ročník pouze na víceletých gymnáziích, a tím vznikla velká neznámá, kolik se přihlásí zájemců o studium a kolik jich bude přijato. Proto nebyl v rámci školy stanoven limitní počet financovaných studentů i když na úrovni MŠMT platil limit pro bakalářské a magisterské studijní programy včetně změny výpočtu u tzv. přepočítaných studentů. Referenční počet studentů pro rozdělení dotace na vzdělávací činnost vychází ze skutečného stavu studentů k 31. 10. 2000 sníženého o procento rozdílu mezi skutečným a přepočteným stavem za poslední tři roky. Zvoleným postupem byl současně eliminován dřívější větší nárůst studentů u fakult dnešní UTB ve Zlíně.

Referenční počet pro rozpočet 2001 tak dává jednoznačný a skutečný základ pro stanovení financovaného počtu studentů v dalších letech se stanovením v aktualizaci Dlouhodobého záměru, která se již připravuje. V meziročním srovnání vzrostlo rozdělení dotace na vzdělávací činnost u fakult o 27,4 mil. Kč (včetně interní podpory programů FRVŠ, podpory informačních technologií na fakultách a zřízení FIT) tj. index 106,6 %. Celoškolské fondy, nefakultní součásti a rektorát byly meziročně sníženy o 7,1 mil. Kč tj. index 96,4% (vliv bývalých zlínských fakult na tvorbě, ale i čerpání). Rozdělení nepřipustilo meziroční pokles u jednotlivých fakult a tím musel být limitován

nárůst u dvou fakult (FP a FCH) na 110,2 % (shodný s celkovým nárůstem neinvestic VVŠ tj. všech programů a ukazatelů).

Prostředky na nespecifikovaný výzkum byly rozděleny podle grantových prostředků evidovaných v CEP s tím, že investice z roku 2000 jsou započítány v plné výši a stimulace programů FRVŠ byla převedena do vzdělávací činnosti kam i metodicky patří.

Z hlediska studentů je důležitá dotace na ubytování a stravování která je ve výši 82,3 mil. Kč což je o 2,3 mil. Kč více než v loňském roce. Nárůst je ale ovlivněn vyšším počtem dotovaných teplých jídel s dopadem poklesu dotace na jedno lůžko o 310 Kč (780 mil. Kč na úrovni se nezměnilo).

Popis rozdělení dotace z 22 stran tabulek a 14 stran textu nelze vměstnat do tohoto článku. V krátké rekapitulaci rozpočtu 2001 snad jen to nejdůležitější:

- Je financován skutečný počet studentů na fakultách bez poklesu normativu
- Všechny fakulty jsou financovány normativním způsobem bez doplňujících dotací
- Je řešen rozvoj nové Fakulty informačních technologií ale současně i FEI, bude-li zřízení schváleno AS VUT v Brně
- Je vyřešeno financování Centra sportovních aktivit pro rok 2001 (na základě analýzy činnosti 2001 budou posouzeny pro rok 2002 možné změny)
- Je vytvořen nástroj v oblasti informačních technologií fakult
- Kontinuálně se řeší problematika odpisů
- Zdrojově jsou zajištěny rozvojové programy pro r. 2001 (stavební investice, celoškolské informační technologie, interní fondy)

V minulých číslech Událostí byla otištěna otevřená diskuse proděkana Prof. Říchného a rektora Prof. Vrbky z jehož odpovědi cituji: „*Jedním z hlavních úkolů současného vedení školy je vytvořit prostředí všeobecné důvěry a porozumění, které dokáže plně motivovat potenciál všech, kteří na škole působí.*“ Jsem přesvědčen, že způsob přípravy, předběžných projednávání a konečné schválení rozdělení dotace se v plném rozsahu kryje s uvedeným citátem.

Zpracování rozpočtu na úrovni ministra financí, náměstka ministra školství i kvestora je nesrovnatelně rozdílné, ale jedno mají společné, vždy budou příjemci rozpočtu nespokojeni. Vždy jde však také o to vytvářet v daných vnějších i vnitřních podmínkách motivující rozpočet s dosažením maximálně možného konsensu.

For Summary see page 26

Mezinárodní stavební veletrh Brno a stavební fakulta

V letošním roce se bude konat už 6. ročník Mezinárodního stavebního veletrhu (**IBF Brno**) a uskuteční se ve dnech 24. až 28. dubna 2001 v areálu brněnského výstaviště. Současně se zmíněným veletrhem bude probíhat také 2. ročník Mezinárodního veletrhu sanitární, vytápěcí a klimatizační techniky (**SHK**) a 8. ročník Mezinárodního veletrhu technologií, výrobků a služeb pro rozvoj obcí a měst (**URBIS**). Podle oboustranně výhodné *Smlouvy o vzájemné spolupráci uzavřené mezi VUT Brno a BVV Brno pro rok 2001* se zmíněných veletrhů aktivně zúčastní i stavební fakulta. FaST se bude na veletrzích prezentovat svým vlastním stánkem o ploše cca 10 m², umístěným v přízemí nového pavilonu V. Na stánek bude přímo navazovat ještě další prostor s kapacitou cca 20 až 30 osob, ve kterém se budou uskutečňovat všechny doprovodné akce organizované stavební fakultou. Návrh expozice FaST bude dílem Ing. arch. Ladislavy Foretníkové, CSc. Organizačním zajištěním a koordinací přípravných prací souvisejících se stavebním veletrhem pověřil děkan stavební fakulty Doc. RNDr. Jiřího Šimoníka, CSc. Je přirozené, že kromě zaměstnanců fakulty se budou na přípravách expozic i na zajišťování trvalých služeb na stánku FaST přiměřeným způsobem podílet i současní studenti FaST. Všichni studenti stavební fakulty mají po celou dobu trvání veletrhu – pokud se u vchodu prokáží studijním průkazem – vstup do areálu výstaviště zdarma.

V souvislosti s veletrhem proběhnou v budově rektorátu VUT některé slavnostní akce, jako např. udělování zlatých medailí a vyhlášení osobnosti roku.

V bývalé budově Tuzexu bude paralelně otevřeno *Společné poradenské centrum*, jehož součástí bude – mimo jiné – také výstava nejlepších diplomových prací absolventů stavební fakulty. Expozice bude otevřena celoročně s tím, že nejvyšší aktivity bude dosahovat zejména v době konání veletrhů. Za přípravu expozice stavební fakulty zodpovídá Doc. Ing. Jiří Lank, CSc.

Závěrem si všichni přejme, aby připravované expozice co nejlépe reprezentovaly na veřejnosti nejen výsledky práce zaměstnanců a studentů stavební fakulty, ale také celou naši vysokou školu.

(Připravil Doc. RNDr. Jiří Šimoník, CSc.)

Centrum pro vzdělávání a poradenství (CEVAPO)

Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc., prorektor VUT

O vzniku Centra pro vzdělávání a poradenství (CEVAPO) jsme informovali v předchozích číslech Události. Vzhledem k vyšší poptávce po informacích o činnosti a aktivitách centra uvádíme podrobnou charakteristiku a popis organizační struktury CEVAPO.

Vsouladu s Dlouhodobým záměrem VUT v Brně byl vytvořen útvar s celoškolskou působností, který bude prosazovat, koordinovat, organizovat a realizovat vybrané vzdělávací a poradenské činnosti na VUT. Tento útvar se nazývá „Centrum pro vzdělávání a poradenství“, zkráceně CEVAPO.

Činnost útvaru CEVAPO je zaměřena jak na lokální potřeby VUT v souladu s trendy vzdělávacích aktivit ostatních univerzit, tak na aktivity mimo VUT, a to i v zahraničí, v oblasti vzdělávání a poradenství. Zejména se jedná o celoškolskou koordinaci a integraci Celoživotního vzdělávání (CŽV), prosazování koordinace CŽV v rámci města Brna a regionu, prosazování programů vzhledem k MŠMT, Ministerstvu průmyslu a obchodu, Ministerstvu práce a sociálních věcí, monitorování a implementace Boloňské deklarace na partnerských univerzitách atp. Další činnost se bude týkat sledování vývoje v oblasti virtuálních univerzit a využívání multimediálních technologií, tj bude zajišťovat metodickou a informační podporu vzdělávacích interaktivních prostředků, zavádění a také využívání nových vzdělávacích technologií atp.

Koncepčně je útvar CEVAPO organizován jako modulární systém dle jednotlivých aktivit s jasnou náplní činností jednotlivých modulů, s jejich různým způsobem financování, s různými formami personálního zajištění a zejména s dynamickou možností rozšiřování či rušení počtu modulů, nebo rozšiřování či útlumu činností jednotlivých modulů. Koncepce sleduje vytvoření optimálního prostoru pro konkrétní činnosti jak v samotném útvaru CEVAPO, tak i na jednotlivých fakultách VUT, a to bez složitých vazeb a s minimální byrokracií.

Personální zajištění útvaru CEVAPO je uvažováno ve čtyřech skupinách pracovníků:

- a) Stálí pracovníci (zejména administrativní pracovníci a dále někteří odborní pracovníci v některých modulech).
- b) Přiřazení pracovníci, jejichž hlavní pracovní úvazek bude na fakultách a činnost v útvaru CEVAPO bude realizována v rámci souběžného pracovního poměru nebo na základě smlouvy za odměnu.
- c) Externí pracovníci na smlouvu o pracovní činnosti.
- d) Skupina pedagogických pracovníků, kteří jsou ve stavu fakult, a vyučujících v kurzech CEVAPO na základě smlouvy za odměnu.

Dislokačně jsou pro CEVAPO využívány prostory v Centru VUT, Antonínská 1, a dále prostory Údolní 19. Na ulici Údolní 19 je umístěn modul I – CDV (Centrum distančního vzdělávání) a modul II – ISFU (Informační středisko FernUniversität Hagen). Na ulici Antonínská 1 jsou umístěny modul III – U3V (Univerzita třetího věku), modul IV – CCŽV (Centrum celoživotního vzdělávání) a modul V – KCVŠ (Koordinační centrum pro vysoké školy). Pro výuku a konzultace jsou využívány vyhrazené místnosti útvaru CEVAPO, výukové prostory fakult VUT a pro některé akce i další prostory Centra VUT.

Financování útvaru CEVAPO a jeho jednotlivých modulů lze rozdělit do tří skupin:

- a) z rozpočtu VUT,
- b) z finančních příspěvků jiných subjektů,
- c) z finančních prostředků z vlastních aktivit pro jiné subjekty.

Modul I – CDV (Centrum distančního vzdělávání)

Centrum distančního vzdělávání (CDV) VUT bylo zřízeno v devadesátých letech jako metodické pracoviště pro podporu rozvoje Distančního vzdělávání (DiV) na VUT v Brně na základě projektu Fondu rozvoje VŠ. Rozhodnutím MŠMT o působnosti CDV VUT jako Národního kontaktního bodu pro projekt PHARE obdrželo VUT v Brně dotaci na rekonstrukci prostor a vybavení nábytkem. Na základě Multi-country projektu PHARE získalo CDV technické vybavení umožňující i zpracovávání multimediálních programů.

V současné době došlo k významným personálním a organizačním změnám v tomto modulu, a s tím i ke změnám v jeho činnosti. Vedoucí CDV je Ing. Ladislav Janíček, PhD, MBA, odborná pracovnice Ing. Simona Kučerová a sekretářka Jarmila Denemarková. Centrum distančního vzdělávání se profiluje v souladu se závazkem směrem k Národnímu centru pro distanční vzdělávání v rámci sítě regionálních distančních center jako významný vzdělávací subjekt v regionu jižní Moravy. Centrum umožní různými formami distančního vzdělávání přístup ke kvalifikačním a rozvojovým kurzům celoživotního vzdělávání. V tomto směru v souvislosti s technologickým rozvojem informačních a komunikačních technologií (ICT) předpokládá

CDV rozsáhlejší uplatnění moderních metod vzdělávání, jakými jsou e-learning, interaktivní multimediální kurzy postavené na platformě CD nebo Web technologií, video-konferencí aj. V důsledku technologických možností ICT dochází k odstraňování základní nevýhody distančního vzdělávání, za kterou je často považována nízká interaktivita výuky. Díky stále rozsáhlejšímu uplatňování synchronních metod distančního vedení výuky umožňující uplatnění metod typických spíše pro prezenční výuku, jako jsou týmové studium postavené na interaktivitě a participaci účastníků, zkušenostní (empirické) učení (experiential learning), učení akcí (activity learning). CDV předpokládá rozvinutí zejména metodických forem interaktivního distančního vzdělávání s aplikací výše uvedených prvků v oblastech:

- Vývoje a realizace multimediálních výukových programů
- Uplatnění metod e-learning
- Uplatnění Web-technologií ve výuce
- Vývoj a uplatnění multimediálního výukového prostředí podporujícího interaktivní (synchronní) formy distančního vzdělávání (front-office)
- Vývoj nástrojů pro hodnocení studentů a řízení kvality distančních studií/kurzů
- Vývoj nástrojů pro administrativu a marketing distančních studií/kurzů (back-office)

V tomto směru CDV v rámci tohoto záměru předpokládá zaměření na identifikaci a transformaci vybraných studií/kurzů nebo jejich částí do distanční podoby s uplatněním výše uvedených technologií na bázi ICT a multimediálních technologií. Uplatnění Web technologií navíc umožní větší zpřístupnění studií a kurzů široké veřejnosti, čímž bude možno mnohem významněji naplňovat poslání CDV jako regionálního vzdělávacího střediska.

Modul II – ISFU (Informační středisko FernUniversität Hagen)

Dohoda o spolupráci s FernUniversität Hagen umožnila během šesti let „technology transfer“ vzdělávacích technologií DiV. Činnost modulu je v této době zaměřena na informační a koordinační činnost mezi FernUniversität Hagen a fakultami VUT. Z důvodů finančních a organizačních byla zastavena činnost modulu jako studijního centra FernUniversität Hagen.

Modul III – U3V (Univerzita třetího věku)

Univerzita třetího věku zahájila svoji činnost v říjnu 2000. Autorem projektu a garantem činnosti je Prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc. U3V je neprofesním zájmovým studiem občanů České republiky zejména v seniorském věku a je koncipována jako tříletý cyklus přednášek a seminářů nabízených v tematických blocích. Účastníci mají statut posluchače univerzity, ale nejsou studenty ve smyslu zákona. U3V přispívá k popularizaci vědy a nových objevů s cílem přiblížit nové technologie a moderní inženýrství široké veřejnosti, přispívá ke kvalitě života lidí, kteří ukončili své plné působení v zaměstnání a mají zájem se dále aktivně vzdělávat. Bližší informace o projektu U3V lze nalézt v článku profesora Vavřína v „Událostech na VUT v Brně“ z listopadu 2000.

Modul IV – CCŽV (Centrum celoživotního vzdělávání)

Celoživotní vzdělávání bude hrát stále větší roli v naší společnosti a je nezbytné, aby vysoké školy přistoupily k této oblasti aktivně a systematicky. Toto konstatování souvisí i s obsahem novely zákona o vysokých školách, kde postavení celoživotního vzdělávání výrazně ovlivní aktivity ve společnosti a následně na vysokých školách. Vznik Centra celoživotního vzdělávání na VUT bylo z tohoto pohledu optimálně načasováno a jeho činnost bude v nejbližší době rozšířena na základě široké diskuse o nové koncepci celoživotního vzdělávání na VUT v Brně. V současné době pracuje na tomto modulu Mgr. Radovan Hakl, Ing. Helena Pálková, PaedDr. Ivana Vašourková a sekretářka Petra Čadová. Činnost byla zahájena zejména v těchto oblastech:

- Kurzy nabízené pro studenty všech fakult VUT v Brně a pro externí posluchače:
 - Doplnkové pedagogické studium pro absolventy VŠ
 - Doplnkové pedagogické studium pro absolventy SŠ
 - Etika podnikání
 - Kurz jednoduchého účetnictví
 - Kurz podvojného účetnictví
 - Nové normy úpravy písemností (EU)
 - Jazykové kurzy
- a další dle aktuální nabídky.

- Komunikační dovednosti, popularizace vědy a výzkumu, dynamická prezentace na WEBu.
- Elektronické publikace s využitím nejnovějších multimediálních technologií a formátů:
 - specifika designu elektronických dokumentů,
 - formáty HTML, XML, PDF,
 - příprava multimediální prezentace pro CD-ROM.
- Tvorba původních výukových filmů, digitalizace a tvorba scénáře.
- Příprava a složení zkoušky ECDL (European Computer Driving Licence).

Modul V – KCVŠ (Koordinační centrum pro vysoké školy)

Z výsledků testů prováděných tři roky u studentů prvních ročníků FEI VUT vyplynula jednoznačně nutnost věnovat permanentní pozornost některým negativním jevům a zapojovat do jejich odstraňování i ostatní pracoviště a zaměstnance školy. Tato skutečnost iniciovala zařazení tohoto modulu do nově vzniklého útvaru CEVAPO. V KCVŠ pracují Mgr. Zdeněk Hons a Mgr. Milan Klapetek. Činnost modulu se zaměřuje zejména na:

- Sledování studentů od momentu jejich nástupu na VŠ po stránce psychické, sociální, tělesné, kulturní, zdravotní, hygienické apod., s důrazem na jejich zkušenosti s kouřením, alkoholem, drogami atd., na jejich vztah ke studiu, jednání, chování, morálně-volní vlastnosti apod., sledování provádět po celou dobu studia na VŠ.
- Provádění cholesterolových testů zejména u studentů ohrožených civilizačními chorobami, s rizikem ohrožení kardiovaskulárními chorobami, a zaměstnanců VŠ, kterým by testy a následné konzultace s odborníky umožňovaly preventivně se bránit zdravotním problémům.
- Práci s rizikovými skupinami studentů:
 - A: skupina ohrožených zdravotními problémy,
 - B: skupina ohrožených psychickými problémy,
 - C: skupina ohrožená kouřením, alkoholismem a drogovou závislostí.
- Individuální konzultace studentům. Do individuální poradenské služby se zapojují i psychologové KHS v Brně. Informování pedagogického sboru o stávající situaci. Příslušná centrální pracoviště včetně MŠMT budou požádána o zařazení

střediska do celostátní osvětové sítě tak, aby středisko bylo vybavováno nejmodernějšími pomůckami a informacemi z oblasti poradenství a osvěty.

- Informování všech pracovišť o obsahu činnosti střediska tak, aby byl pochopen význam činnosti tohoto pracoviště.
- Důležitou součástí činnosti modulu je i duchovní poradenství zajišťované Mgr. Milanem Klapetkem.
- Poradenská činnost je bezplatná, anonymní a poskytuje základní informace i pedagogům, včetně doporučení k řešení problémů.

Pracovníci střediska zajišťují i výuku speciálních předmětů pro jednotlivé fakulty VUT, pro CCŽV, U3V, CDV a také pro jiné vysoké školy. Přednáší v předmětech jako jsou: Rétorika, Rychločtení, Timemanagement a kariéra, Sebevláda, Asertivita, Kultura a filozofie, Dějiny a filozofie techniky, Psychologie a sociologie.

CEVAPO zahájilo svoji činnost a bude záležet na jejich pracovnících, jak naplní myšlenky, které stály u vzniku tohoto útvaru. Bude však také záležet na jednotlivých fakultách, jak budou využívat nabízených služeb, jak přispějí k rozvoji činností, které bude CEVAPO koordinovat, jaká bude spolupráce v oblastech, které tento článek alespoň v hrubých rysech představil našim čtenářům. V současné době je CEVAPO vedeno prorektorem pro vnější vztahy. Po stabilizaci personálního obsazení a základních činností bude vypsáno výběrové řízení na ředitele CEVAPO a dále by již měl útvar pracovat ve standardním režimu. Realizace tohoto záměru je plánována do konce 1. pololetí 2001.

SUMMARY:

As foreseen in the BUT Mission Statement, a university-level department has been created that should promote, co-ordinate, and implement selected teaching and consulting activities at BUT. This department is called a Centre for Education and Consulting, (CEVAPO is its Czech acronym).

CEVAPO's activity is directed at BUT's local needs as given by the trends of teaching activities at other universities as well as at activities outside BUT, both at home and abroad, in the area of teaching and consulting. The following are CEVAPO's components:

- Module I - CDL (Centre for Distant Learning).
- Module II - ISFU (Information Centre FernUniversität Hagen).
- Module III - 3AU (Third Age University).
- Module IV - CLLL (Centre for Lifelong Learning).
- Module V - CCU (Co-ordination Centre for Universities).

III. Odborný seminář doktorského studia na FaST

Fakulta stavební je v současné době největší a také nejstarší fakultou Vysokého učení technického v Brně. Vystudovala zde celá řada špičkových odborníků, vědeckých pracovníků, ale také politiků. Doktorandské studium jako pokračování řádného studia vyžaduje komplexní přípravu studentů. Součástí přípravy je také „trénink“ publikační činnosti. Brněnská stavební fakulta uspořádáním 3. odborného semináře s mezinárodní účastí navazuje na předešlé úspěšné konference studia pořádané v Brně a organizované Ústavem pozemního stavitelství.

Záštitu nad těmito semináři kromě děkana FaST Doc. Ing. Jaroslava Puchríka, CSc., převzal i Ing. Pavel Stoulil, náměstek ministra dopravy a spojů České republiky. Odborný seminář doktorandů s mezinárodní účastí pořádaný na Fakultě stavební VUT v Brně je jediný svého druhu v České republice.

Fakulta stavební chce organizováním této akce přispět zejména k:

- aktivnímu přístupu při zpracování příspěvků
- možnosti vědecké publikační činnosti doktorandů
- výměně názorů a zkušeností ve zkoumané problematice
- získání zkušeností při veřejném vystoupení
- věcné a neformální diskusi

Podle přihlášených příspěvků byl sborník, který byl při příležitosti semináře vydán, rozdělen dle tematických sekcí:

1. konstrukce pozemních staveb
2. konstrukce a dopravní stavby
 - 2.1 dopravní stavby a geotechnika
 - 2.2 konstrukce a stavební mechanika
3. vodní hospodářství a vodní stavby
4. geodézie a kartografie
5. ekonomika a řízení stavebnictví
6. fyzikální a materiálové inženýrství
7. soudní inženýrství ve stavebnictví

Přihlášení doktorandi byli v různých etapách svého studijního programu. Jsou studenty prvního, druhého nebo třetího ročníku. Někteří z nich již absolvovali rigorózní zkoušku, ostatní se na ni připravují. Někteří doktorandi reprezentovali teprve své záměry vědecké činnosti, jiní měli zpracovanou již koncepci práce doktorské.

Na odborný seminář byli pozváni doktorandi i z jiných fakult a států. Letos se zúčastnilo semináře 222 přispěvatelů, z toho 43 je ze zahraničí. Pro mnohé studenty doktorského studia byl uvedený příspěvek jejich první veřejnou prezentací.

Vystoupení účastníků semináře prokázala požadovanou souvislost a úzké propojení doktorského vysokoškolského vzdělávání s činností vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou a další tvůrčí činností.

Velice důležitá je spolupráce spojená s přípravou na vstup do Evropské unie, vedoucí k poznání evropských procedur, jež se týkají vzdělávacích programů a přizpůsobování se evropským trendům. Tato činnost směřuje k dosažení transparentní kvalifikace jako předpokladu vstupu na evropské trhy práce, kde vysokoškolská kvalifikace je uznána Úmluvou Rady Evropy a UNESCO uzavřenou v roce 1997 v Lisabonu.

O akci informoval Události odborný garant soutěže Ing. Libor Matějka z Ústavu pozemního stavitelství. Zdůraznil zejména podnětná slova rektora VUT Prof. Jana Vrbky, který vysoce ocenil velkou účast doktorandů, zejména ze zahraničí, a podpořil další rozvoj těchto seminářů doktorandů na Fakultě stavební VUT.

(FaST)

SUMMARY:

A special seminar of doctoral study was held for the third consecutive time at the Faculty of Civil Engineering and, this time, a significantly greater number of participants from abroad attended it. It served to present the designs and conceptions doctoral students' theses. The seminar was divided into seven specialised sections and was attended by 222 students including 43 from abroad. These represented Poland, Slovakia, and Austria.

The sections of the 3rd special seminar of doctoral study:

- structures of land constructions
- structures and transport constructions
 - transport constructions and a geotechnical engineering
 - structures and civil engineering mechanics
- water management and water structures
- geodesy and cartography
- economics and civil engineering management
- physical and material engineering
- forensic engineering in civil engineering.

Akademický cyklus přinesl debatu o kultuře

V rámci akademického cyklu koncertů Brněnské filharmonie se v Besedním domě uskutečnila beseda na téma vztahu kultury a ekonomiky, které se zúčastnili představitelé brněnského magistrátu, vysokých škol a kulturních institucí. Záměr takových diskusí uzrál spontánně na bázi mezi brněnskými univerzitami a státní filharmonií poté, co se akademická obec seskupila na ose město – univerzity. Akce byla součástí dvouletého projektu Brno – univerzitní město. Další z debat se uskuteční v květnu v předvečer konference, která se bude zabývat tematikou NATO.

Diskusi otevřel primátor města Brna RNDr. Petr Duchoň. Téma vztahu mezi kulturou a ekonomikou je podle něj často spojováno s představou, že nejprve musí fungovat ekonomika a teprve pak lze něco udělat pro kulturu. To však nemusí vždy platit. Brno je příkladem města, kde sice ekonomika ještě nefunguje úplně optimálně, ale kultura je přitom velmi rozvinutá. Pokud jde například o výstavní prostory, má takový potenciál jako Brno jen málokteré kulturní město nejen v Evropě, ale i ve světě. „Je to deviza, kterou by stálo za to bohatě zužítovat ve prospěch celého města,“ uvedl primátor Petr Duchoň.

Debate akcentovala skutečnost, že ve vyspělých zemích je kultura integrální součástí života. Zazněla připomínka k působení Sira Franka Lampela, který na začátku devadesátých let přijel do Brna s myšlenkou iniciovat vznik technologického parku. Jednou z prvních věcí, o které se zajímal, byla otázka, jaká je v Brně úroveň kultury. To byl totiž předpoklad příchodu špičkových manažerů, kteří potřebují k životu nutně kulturu. Ta je v tomto pojetí samozřejmou podmínkou ekonomického rozvoje. Diskutující se dále zabývali otázkou, zda fakt, že Brno vyspělou kulturu má, přinesl skutečný ekonomický rozvoj. Konstatovali, že člověka dělá člověkem právě kultura.

Děkan Fakulty výtvarných umění VUT v Brně Prof. Jan Sedlák svým vystoupením upozornil na určité nedostatky současného vztahu ke kulturní tradici, zvláště z pohledu urbanismu a architektury. Podle Prof. Sedláka by Brno měla jeho slavná funkcionalistická tradice zavazovat, je však otázkou, zda tomu tak skutečně je. „Jednoznačně pozitivně se odpovědět nedá. Jsou zde například aktivity Intercomu a Velký špalíček. Sbor pro kulturní politiku při radě města Brna tehdy cítil, že je nutná urbanistická korektura rekonstrukce historických budov, aby byl celek koncipován v té kvalitě a tradici, která zde byla,“ uvedl

Prof. Jan Sedlák. Zdůraznil také, že nejslavnější funkcionalistická éra dvacátých a třicátých let nebyla jen výsledkem šťastné souhry osobností a jednotných slohových ambicí, ale především výsledkem jasněho programu, který byl krok za krokem naplňován a nezanedbal žádný aspekt, který vyžaduje urbanismus města. Tato éra je spojena s působením brněnského starosty Karla Tomeše, který byl v čele města v letech 1925–1935. Zazněla i kritika nedostatečného marketingu při pořádání významných kulturních akcí.

Kontroverzní téma otevřel primátor Petr Duchoň, když upozornil na to, že cyklus je organizován pro studenty, ale ti se v koncertním sále v hojném počtu neobjevili. „Je i ledacos nepříjemného, o čem je třeba mluvit. Kdo přijde do Besedního domu za pár let, když dnes se studenti na koncert příliš nehrnou?“ uvedl primátor města Brna. Ze strany studentů zase zazněl názor, že se studenti mnohdy setkávají s nevhodným jednáním ze strany personálu divadel. „Spousta studentů se pak tohoto prostředí bojí, necítí, že do něj patří. Nelze se divit, že se pak jdou družít jinač,“ uvedl jeden ze zástupců studentů. V souvislosti se studenty a jejich kulturním vyžitím se také mluvilo o obtížně řešitelném problému oživení kultury v centru Brna, které do jisté míry brání dislokace kolejí na okraje města.

Ke změně tohoto stavu má přispět myšlenka Brněnské filharmonie oslovit čtyřicetitisícové publikum vysokoškoláků. Filharmonie má zájem o mladé obecnstvo, hodlá praktickými činy přicházet za posluchači. I proto vznikl akademický cyklus. Dalším krokem tímto směrem bude podzimní koncert v atriu Centra VUT v Brně na Antonínské ulici.

(red)

SUMMARY:

As part of the academic cycle of Brno Philharmonic Orchestra concerts a discussion on culture and economy was held in the Besední dům attended by representatives from the Brno municipality, universities, and cultural institutions. The idea to organize such discussions ripened spontaneously on a basis between Brno universities and the State Philharmonic Orchestra after the academic community had gathered along the town – universities axis. The event was part of a two-year project entitled Brno – a university town.

Experimentální družice PHASE 3D

Na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně se 21. února 2001 uskutečnila přednáška „Experimentální družice PHASE 3 D“, kterou přednesl pracovník Ústavu radioelektroniky FEI VUT v Brně a Ústavu přístrojové techniky AV ČR v Brně Doc. Ing. Miroslav Kasal, CSc. Historický význam přednášky spočívá v tom, že se jejím prostřednictvím sděluje akademické obci VUT v Brně i zájemcům z vnějšku, že se Ústav radioelektroniky a tým zároveň FEI VUT v Brně zařadily po bok světovým univerzitám, jež spolupracují na reálném, již probíhajícím kosmickém programu.

V listopadu 2000 byla z evropského kosmického střediska Kourou ve Francouzské Guyaně vynesena raketou Ariane 5 na oběžnou dráhu experimentální družice PHASE 3D mezinárodní organizace AMSAT. V zařízení této družice je několik

komunikačních systémů a subsystémů, které byly zkonstruovány kolektivem Doc. Kasala na Ústavu radioelektroniky VUT v Brně v rámci smluvní spolupráce s organizací AMSAT a Philippsovou Univerzitou v Marburgu. V ústavu rovněž v uplynulých dvou letech vznikla a je provozována speciální laboratoř experimentálních družicových spojů, která umožňuje komunikaci s uvedenou družicí, zpracování jejích telemetrických dat a jako jedna z mála podobných laboratoří na celém světě i družici PHASE 3D povelovat, navigovat, korigovat její letovou dráhu a zajišťovat další její letové funkce. Toto pracoviště, vybudované pracovníky a doktorandy FEI VUT v Brně, je tak unikátní nejen na VUT v Brně, ale v celé České republice a v Evropě.

Přednáška Doc. Miroslava Kasala seznámila širší odborné publikum s celkovým programem organizace AMSAT, s technikou družice PHASE 3D, s přínosem VUT v Brně pro její konstrukci a provoz i se zážitky z jejích předletových příprav a zkoušek, jichž se Doc. Kasal v Kourou osobně účastnil. Přednáška byla provázena množstvím obrazové dokumentace ze startu nosné rakety i ze současného provozu družice na oběžné dráze kolem Země. Nebyla tedy určena jen úzkému okruhu specialistů, ale stala se nesporně zajímavou i pro širší odbornou veřejnost.

Podrobnou obrazovou dokumentaci z příprav ke startu lze nalézt na adrese: <http://www.amsat-dl.org/launch/index.html>.

(Připravil Prof. Jiří Svačina)

V současnosti největší nosná raketa ARIANE 5, která 16. listopadu 2000 vynesla družici Phase 3D na vysokou eliptickou dráhu.

SUMMARY:

Doc. Ing. Miroslav Kasal, CSc. member of staff of the Department of Radioelectronics gave a lecture at the BUT Faculty of Electrical Engineering and Computer Science on 21st February 2001 entitled „Experimental PHASE 3 D Satellite“. In his lecture Mr Kasal presented to the audience consisting of professionals and those interested the overall AMSAT programme, the equipment of the PHASE 3D satellite, the BUT contribution to its design and operation and his own experiences during the preflight preparations and testing in Kourou in which he participated. The historic importance of the lecture is in the fact that, through it, the BUT academic community and all those interested have learnt that the Department of Radioelectronics and thus also the BUT Faculty of Electrical Engineering and Computer Science are now ranking among those universities in the world that are co-operating on a space programme that is actually taking place.

Mapování vzniku nápadů na Fakultě architektury VUT v Brně

Na Fakultě architektury VUT v Brně se uskutečnilo zajímavé srovnání prací studentů druhého a třetího ročníku. Nově zřízený Ústav technik tvorby soustředil prostorové práce na společné výstavě, která probíhala v budově fakulty v lednu a únoru 2000. „Je zajímavé, že se studenti vyššího a nižšího ročníku ve výsledcích příliš neliší. Ukázalo se, že záleží hlavně na individualitě studentů. Talentovanější předvedli lepší výsledek bez ohledu na to, jak dlouho studují,“ říká proděkan pro dislokaci a rozvoj FA, akademický sochař Oldřich Rujbr.

Důvodem zřízení Ústavu technik tvorby byl přechod na nový studijní program. Prostorové práce studentů byly dříve součástí výuky na Ústavu kreslení a modelování, který se navíc zabývá využíváním výpočetní techniky.

V hodnocení prezentovaných prací se kladl důraz především na invenci, nápad. Zadáním mohla být například práce s geometrickým útvarem – krychlí. Student měl tento geometrický útvar ztvárnit v určitém materiálu – ve dřevě, papíru nebo tvrzeném polystyrenu – a ověřit svůj nápad v prostorovém řešení. „Ke každému nápadu se hledal vhodný materiál. Dříve se preferovalo dřevo, jindy dostával přednost třeba tvrzený polystyren. Každý materiál potřebuje něco jiného a také každá myšlenka vyžaduje příslušný materiál,“ říká akademický sochař Oldřich Rujbr.

Kromě vlastního objektu studenti často práci doprovázeli vysvětlujícím komentářem. Textová část často připomíná návod pro práci s hlavolamem. Studentka třetího ročníku FA VUT v Brně Markéta Lukášová například svou práci doprovází následujícím textem:

Myšlenkou bylo rozdělit krychli na několik hranolů, které se pak vysunou do prostoru tak, aby vytvořily prostorovou kompozici. V prvních modelech byly hranolky přilepené a kompozice se nedala měnit. Navíc šlo o kompozici nahodilou. Měla nás přivést k zamyšlení, proč jsou hranolky vysunuty právě takto, a zároveň k hledání smyslu jejich pohybu. V konečném modelu jsem šla dál – jednotlivé hranolky nejsou pevně spojeny, ale dají se podle jednoduchého mechanismu vysouvat. Můžete si tak vytvořit kompozici, která bude vyjadřovat váš záměr či momentální náladu, ukojí vaši potřebu hrát si, lze ji měnit. Kompozice může být jak pravidelná, souměrná, tak nahodilá.

Přestože šlo o společné zadání, konkrétní polohy při jeho řešení si volili studenti sami. V disciplíně modelového projek-

tování jde o to, že se nápad hledá už v materiálu. Začíná se modelovat z hlíny, nápad se rozvíjí a cílem je jeho objevování. I doprovod – kresby a texty – mají svou hodnotu. Studenti si také ověřují vývoj svého nápadu na počítačích. „Jednotlivé kroky vedou od nápadu ke konečné realizaci – nejde o to vytvořit technický výkres, ale o analýzu vzniku nápadu a vlastní tvorby. V konečném důsledku to budoucímu architektovi přinese lepší představu o domu, který je předmětem jeho práce. Naučí se kreativně myslet a hrát si v prostoru,“ vysvětluje cíle výuky akademický sochař Oldřich Rujbr.

(Připravil David Daniel, foto Michaela Dvořáková)

Akademický sochař Oldřich Rujbr na výstavě studentských prací.

SUMMARY:

At the Faculty of Architecture, an interesting comparison took place of works done by second and third year students. The newly established Department of Techniques of Creation concentrated all space works at a joint exhibition that was held at the Faculty in January and February 2000. The exhibition demonstrated an interesting fact, namely, that, in terms of the results of their work, the lower-year and higher-year students are not different. This suggests that it is mainly a student's individuality that prevails. Even if the assignment was common for all the participants, students were free to choose their own work positions. The thing is that, in model projecting, getting the right idea consists in the very selection of material. Students can also verify the development of their idea on computers. This will, in the end, give the future architect a better idea of the house he is designing.

6. seminář Fyzika a chemie molekulárních systémů

Prof. Ing. František Schauer, DrSc.

Na Fakultě chemické VUT proběhl 6. prosince 2000 již v pořadí 6. seminář Fyzika a chemie molekulárních systémů. První ročník tohoto semináře se uskutečnil již v roce 1995 pod záštitou rektora MU a tehdy měl ukázat veškeré vědecké aktivity brněnského regionu v této perspektivní oblasti jak v teorii, tak experimentu i případných aplikacích. Seminář byl tematicky zaměřen na odborníky, kteří se zabývají strukturální a konformační charakterizací a jejich souvislostí s optickými a elektronickými vlastnostmi molekulárních struktur.

V první přednášce *Peierlsova distorse a vodivost polymerů* Prof. P. Pelikán uvedl do souvislosti jednu z dosud nesledovaných strukturálních transformací a jejího vlivu na základní transportní vlastnosti polymerů. Prof. I. Štich v přednášce *Simulace procesu konverze metanolu na gazolin v acidických zeolitech* ukázal na současné možnosti simulačních procesů v organické chemii na příkladu velmi technicky žadaném a využívaném. Dr. M. Menšík pak přednesl téma *Vibračně indukovaná degradace excitační energie*.

V souborném referátu Doc. M. Trchové, Dr. J. Zemka a Dr. J. Stejskala *Spektroskopie konjugovaných polymerů-polyanilin* byl přednesen souhrnný pohled na novou skupinu polymerů s rozsáhlou aplikační oblastí. Dr. M. Bleha v přednášce *Polymerní membrány* ukázal v přehledové přednášce na význačné možnosti polymerních membrán ve vědě a technice.

Již po řadu let pracují společně pracovníci Ústavu makromolekulární chemie AV ČR v Praze a Delong Instruments na **zavedení nového typu elektronového mikroskopu do oblasti organické chemie a biologie**. Příspěvek kolektivu Prof. V. Kolařík, Dr. F. Lednický a Dr. E. Coufalová a Prof. A. Delong *Srovnání nízkonapěťové a standardní elektronové prozařovací mikroskopie organických látek* ukázal na význačné vlastnosti tohoto nového přístroje srovnáním se standardními postupy elektronové mikroskopie. Doc. T. Šíkola poukázal v referativní a rozsáhlé přednášce *Studium povrchů metodami SPM/AFM* především na technologické možnosti tunelovacích mikroskopů v organických mikro- a nanostrukturách. Prof. P. Tománek v přednášce *Optická nanometrologie* ukázal na možnosti měřících a pozorovacích optických metod v blízkém poli. Z posledních dvou přednášek vyplynul požadavek potřeby mnohdy nákladného, ale nepostradatelného přístrojového vybavení pro oblast nanostruktur organických i anorganických látek, zejména

s ohledem na aktuálnost této tematiky, např. ve vztahu k molekulárnímu inženýrství, molekulární elektronice a nově se vytvářejícímu oboru bioelektroniky.

V následujících dvou přednáškách bylo poukázáno na nové a perspektivní vlastnosti křemíkových struktur s proměnnou dimenzionalitou – od 1D polymerů až k 3D amorfním strukturám. Dr. O. Salyk v přednášce *Orientované vrstvy polysilylenů a jejich vlastnosti* uvedl výsledky prací na orientovaných 1D strukturách organokřemíku a doktorandi Ing. N. Dokoupil, Ing. I. Kuřitka a Prof. F. Schauer v přednášce *Plazmatické polysilyleny* uvedli výsledky především luminiscenčních měření na plazmaticky připravených polysilylenech s proměnnou dimenzionalitou. Seminář a sborník je pak uzavřen přehledovým a zejména výhledovým příspěvkem Prof. F. Schauera *Možnosti a perspektivy fotovoltaiické přeměny v organických materiálech*.

Z konference je vydán sborník jak v klasické, tak i elektronické formě (www.fch.vutbr.cz/mol/) s fotografiemi přednášejících během každé přednášky. Šestý seminář Fyzika a chemie molekulárních systémů přispěl k informovanosti odborníků a zájemců o obor molekulárních věd jak z VUT, tak i z pracovišť škol a Akademie věd z České i Slovenské republiky. Zdá se, že seminář postupně nabývá podoby periodické konference v oboru molekulárního inženýrství a získává pozornost odborníků, kteří pracují v této nové perspektivní oblasti. Byl navštíven i doktorandy, kteří mohli čerpat z přednášek čelních odborníků a rovněž mohli předložit své výsledky před velmi náročným publikem. Lze si jen přát, aby nový a perspektivní obor molekulární inženýrství využívající poznatky fyziky, chemie a elektroniky našel na VUT v Brně živnou půdu.

SUMMARY:

The sixth consecutive seminar Physics and Chemistry of Molecular Systems was held at the BUT Faculty of Chemistry. The first seminar was held in 1995 under the auspices of the Rector of MU and, at that time, its purpose was to present all the research activities performed in this promising area in the Brno region concerned with theory, experiments and applications. The theme of the seminar was conformation characteristic and its relationship to optical and electronic properties of molecular structures.

Skutečná odpovědnost čeká absolventy VŠ v praxi

Ing. Karel Endlicher

Problematika zařazení absolventů do praxe je stále aktuální otázkou, s níž se setkávají jak končící vysokoškoláci, tak firmy, jež je přijímají jako zaměstnance. Pohled ze strany firem poskytl Událostem Ing. Karel Endlicher, jednatel ABB s. r. o, ředitel divize Realizace zakázek (autor absolvoval ABB Scholarship Programme na Oxford University, Lincoln College).

Většina studentů není v průběhu studia konfrontována s povinností převzít odpovědnost za výsledek své práce. Jedná se o skutečnou odpovědnost bez možnosti nějakého opravného termínu nebo opakování již jednou zadaného úkolu. Ve skutečnosti budou muset takovou odpovědnost převzít téměř ihned po nástupu do svého budoucího zaměstnání. Tam budou potřebovat znalosti a schopnosti získané ve škole. Budou se muset učit novému ne proto, že to požaduje jejich učitel a mají to předepsáno osnovami, ale proto, že budou povinni převzít odpovědnost za výsledek své práce.

Co by měla tedy studenty škola naučit, aby se dokázali uplatnit v praxi? Na základě zkušeností s nastupujícími absolventy doporučujeme, aby škola poskytovala svým absolventům vysoký standard ve třech základních oblastech:

1. Získat základní teoretické znalosti podle oboru studia.
2. Naučit studenty, „jak se učit“.
3. Vypěstovat vysoký stupeň samostatnosti a schopnosti vlastního úsudku.

Zvládnutí anglického nebo jiného světového jazyka je nutno chápat jako nutný standard!

Pro objasnění výkladu výše uvedených oblastí lze uvést:

Ad 1) V České republice a okolních zemích je přikládána oboru studia a typu studia (např. bakalářské, inženýrské, postgraduální, doktorské apod.) velká váha, a to jak ze strany studentů, tak mnohdy i ze strany zaměstnavatelů. Jedná se o přežitek, protože v praxi ve vyspělých zemích pracují úspěšně v různých oborech lidé se zcela odlišným vzděláním.

Zaměstnavatel ve vyspělém podniku nepřikládá váhu druhu studia, ale skutečným schopnostem pracovníka. V mnoha případech je nižší typ vysokoškolského studia ceněn více právě z důvodu praktických schopností uchazeče, zvláště prokáže-li dobré umístění v ročníku doplněné o aktivity v mimoškolních činnostech.

Škola nemůže poskytnout z důvodu velké variability činností zaměstnavatelů naprosto přesné odborné znalosti. Nejocetovanější a nejdůležitější částí školského vzdělání je přístup k řešení úkolů, schopnost metodicky problém řešit a přicházet s novými postupy – jakýsi systémový přístup k práci.

V bankách se pak uplatňují studenti historie, literatury, strojních a inženýrských oborů. Ve výrobních podnicích třeba studenti z oborů filozofie, politologie a naopak. Přičemž obory jejich pracovní činnosti a zastávané pozice nijak na první pohled nesouvisí s obsahem studia. Důležitý je vztah k oboru a tzv. chuť v tomto oboru pracovat.

Ad 2) Učit se ve škole je kouzlo, které se již nikdy v životě nebude opakovat. Téměř srovnatelné množství informací musí člověk načerpávat v praxi, ovšem k tomu musí plnit svoje pracovní povinnosti, nemá k dispozici ucelený studijní materiál a až na výjimky se nenajde nikdo, kdo by se mu snažil látku objasnit tak jako pedagog ve škole.

To, co dá škola, je skutečně klasickým základem toho, co je naprosto bezpodmínečně nutné naučit se při nástupu do zaměstnání. Učení se je celoživotní proces a tento proces je nutno zvládnout systémově. Aktivita obklopující tuto činnost by měl člověk provádět skoro automaticky jakýmsi „dynamickým stereotypem“. Jedině tak lze uspět a dosáhnout toho, co si kdo v životě předsevzal. Problémem u některých jsou na rozdíl od zahraničních studentů nízké cíle a předsevzetí, ale to si musí každý ujasnit sám.

S rostoucí pracovní vyčerpáním a přibývajícím věkem klesá přirozeně schopnost přijímat množství informací. Proto je velmi důležité mít vypěstovanou schopnost správně najít TO důležité, odhalit jádro problému a s tímto jádrem neustále konfrontovat další doplňující získané znalosti a zkušenosti.

Shrneme-li výše řečené, je nutné mít v sobě metodický základ, jak vyhledávat a přistupovat k informacím (znalostem) a jejich následnému zpracování.

Ad 3) V tomto případě se nejedná o něco, co se lze jednoduše naučit. Předpokládá to vysokou vlastní sebekázeň, schopnost přizpůsobit se, zároveň však nespokojit se se zavedeným. Dokázat posoudit věci komplexně v přiměřených souvislostech a přicházet s novým řešením. K takovému způsobu chování a jednání se musí dospět. To je velmi těžké bez zvládnutí předchozích dvou bodů.

Proč je tento bod tak důležitý? V mnoha případech je pro zaměstnavatele velmi těžké přesně specifikovat pracovní náplň a odpovědnost. Mám na mysli zvláště pozice THP pracovníků. Nejedná se ve většině případů o neschopnost zaměstnavatele, ale rozsah činností zaměstnance bývá zpravidla ovlivněn tolika skutečnostmi, že je nemožné přesně stanovit obsah pracovní náplně. Rozhodující je pak schopnost zaměstnance se s novou situací vypořádat. Bez samostatnosti, schopnosti vlastního úsudku to není dost dobře možné. Důležitý je totiž výsledek práce, ten bývá hodnocen. Cesty k jeho dosažení jsou při dodržení zásad pravidel a firemní kultury věcí zaměstnance.

Přeji všem studentům dobré pedagogii, úspěch ve studiu a při hledání svého zaměstnání.

For Summary see page 26

Klub amerického fotbalu VSK VUT v Brně – Brno Alligators

Již od roku 1991 se mohou studenti VUT v Brně přihlásit do týmu amerického fotbalu v rámci Vysokoškolského sportovního klubu, který tehdy vznikl a začal se rozvíjet. Zanedlouho poté, co klub zahájil činnost, byla založena Asociace amerického fotbalu, která sdružovala zbývající týmy v ČR a na Slovensku. V prvopočátku se tým amerického fotbalu VSK VUT v Brně účastnil jen přátelských zápasů mezi domácími týmy, ale již v roce 1993 se přihlásil do rakouské ligy. Z 3. ligy se za rok probjoval do 2. rakouské ligy, kterou však musel z finančních důvodů po odehrané sezóně opustit a věnoval se pak již jen domácí nejvyšší soutěži. V ní se držel vždy v první polovině ligové tabulky. Souběžně s týmem hráčů vznikla sportovně-taneční skupina Cheerleaders Brno Alligators – roztleskávačky, které neodmyslitelně patří ke koloritu zápasů amerického fotbalu. I cheerleaders amerického fotbalu mají svoji soutěž, které se účastní všechny týmy cheerleaders ČR a SR a bojují o titul Mistra ČR a SR. Hráče a cheerleaders Alligators VSK VUT v Brně lze spatřit nejen na zápasech amerického fotbalu, ale i na ostatních akcích. Příkladem jsou plesy VUT FSI a VSK, Den sportu VUT v Brně, Strojářské schody FSI VUT a další sportovní kulturní, společenské i dobročinné akce v Brně.

Kromě studentů VUT (nejvíce má tým studentů z FSI, FaST a FEI), kteří tvoří členskou základnu, jsou součástí klubu i juniorské oddíly hráčů a cheerleaders založené v loňském roce. Tyto juniorské oddíly se aktivně zapojují do herní činnosti a do ostatních aktivit klubu amerického fotbalu. Patří k nim například údržba areálu Pod Palackého vrchem, kde má klub domácí hřiště a zázemí pro svoji činnost, ale i třeba pořadatelská služba

v rámci plesů VUT a VSK nebo pomoc Studentské unii při pořádání různých akcí.

Klub Alligators má zájem o studenty, kteří by chtěli reprezentovat VUT na ligové úrovni a kteří by byli ochotni tomuto vrcholovému sportu věnovat svůj volný čas. Informace o průběžném náboru a další podrobnosti (včetně pravidel amerického fotbalu) lze nalézt na webových stránkách www.alligators.cz nebo www.vutbr.cz/cesa.

Nejlepší sportovní úspěchy VSK VUT v Brně – Brno Alligators:

- Tým hráčů: 3. místo v 2. rakouské lize, 2. místo v české lize amerického fotbalu;
- Tým cheerleaders: několikanásobní vicemistři ČR a SR v cheerleadingu.

(Zbyněk Zelinka, Alligators VSK VUT v Brně,
foto Michal Březina)

SUMMARY:

Since 1991, an American football club has existed at BUT as part of the University Sports Club. At the very beginning, the BUT American Football Club only played friendly matches with domestic teams but as early as in 1993 they started to play in the Austrian third league and the very next year they qualified for the second Austrian league. However, after the season, for lack of funding, they had to leave the second league for the top domestic competition. Since then, they have always been placed in the upper half of the table. Along with the team of players, a team of Brno Alligators Cheerleaders has been active. Such cheerleader groups form inseparable part of the atmosphere of American football matches.

Ohlédnutí za Doc. Ing. Františkem Tomášem, CSc.

Doc. Ing. František Tomáš, CSc. přišel na FSI VUT jako významný odborník ze Sigmy Lutín. Na katedře hydraulických strojů, kde dlouhá léta pracoval ve funkci tajemníka a podstatným způsobem ovlivnil metodiku výuky, od základů vybudoval obor čerpací techniky a vychoval řadu významných odborníků jak pro výzkum, tak pro praxi. Obor čerpadel se pod jeho vedením stal uznávaným i za hranicemi naší země, zejména díky jeho teorii o vzájemné interakci vírů u čerpadel s oboustranným vstupem.

Docent Tomáš pracoval vždy tvůrčím způsobem, s mnoha průmyslovými aplikacemi. Jeho způsob jednání dodnes zdobí jméno katedry, dnes Odbo-ru hydraulických strojů V. Kaplana, svým lidským džentlmenstvím. Je pří- značné, že navždy odešel právě v době, kdy FSI oslavuje 100. výročí svého za- ložení.

Jeho myšlenky a přístup k životu však přetrvávají v dalších generacích jeho ná- sledovníků.

(Prof. Ing. František Pochylý, CSc.)

Katalog pracovních příležitostí 2001

Dne 14. března 2001 vyšel již osmý roč- ník Katalogu pracovních příležitostí (KPP) v České republice.

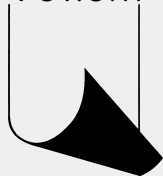
Přes sto společností, které mají zá- jem o absolventy technických a ekono- mických vysokých škol v ČR, se před- stavuje na více než 130 stranách této publikace.

Katalog obsahuje základní informace o každém zaměstnavateli, jeho požadav- ky na uchazeče o zaměstnání, nabízená volná místa a kontakty na personální od- dělení těchto firem. Pro letošní absol-

venty VUT v Brně je připraveno 4 000 ks výtisků. Katalog byl k dispozici také na Veletrhu pracovních příležitostí, který se konal 14. března 2001 na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně.

KPP 2001 je pro všechny zájemce zdarma, k dispozici na adrese student- ské organizace IAESTE Brno, Koleje Pod Palackého vrchem, K4/126, 612 00 Brno.

Všechna nabízená místa pro absol- venty VŠ jsou také na internetu na adrese <http://www.doprace.cz>.

Nová studijní literatura

NAKLADATELSTVÍ VUTUM

Učebnice

KADLČÁK, Jaroslav – KYTÝR, Jiří
Statika stavebních konstrukcí II
Statically neurčitě prutové konstrukce
2001 – 440 s. – ISBN 80-214-1648-3

Skripta

KÁBELOVÁ, Božena – PILÁTOVÁ, Ivana –
RŮŽIČKA, Antonín
Názvosloví anorganických sloučenin a základy
chemických výpočtů
2000 – 1. vyd. – 207 s. – ISBN 80-214-1824-2

SLÁDKOVÁ, Jarmila – UHDEOVÁ, Naděžda
Elektřina a magnetismus
2001 – 3. vyd. – 148 s. – ISBN 80-214-1810-9

ŠÁLEK, Jan
Rybníky a účelové nádrže
2001 – 1. vyd. – 125 s. – ISBN 80-214-1806-0

ŠEBESTA, Vladimír
Teorie sdělování
2001 – 2. vyd. – 94 s. – ISBN 80-214-1843-5

FEI

CHMELAR, Milan
Lékařská laboratorní technika
2000 – 1. vyd. – 119 s. – ISBN 80-214-1770-6

HANOUSEK, Karel
Radiolokace a radionavigace
2001 – dotisk 2. vyd. – 108 s.
ISBN 80-214-1620-3

HANUS, Stanislav
Bezdrátové a mobilní komunikace
2001 – 1. vyd. – 134 s. – ISBN 80-214-1833-8

ŘIČNÝ, Václav
Televizní kabelové rozvody
Přednášky a numerická cvičení
2001 – 2. přeprac. vyd. – 71 s.
ISBN 80-214-1819-2

SVÁČINA, Jiří
Základy elektromagnetické kompatibility
Přednášky
2001 – 1. vyd. – 155 s. – ISBN 80-214-1573-8

FCH

POLCEROVÁ, Marie – BAYER, Jaroslav
Analytická geometrie v příkladech
2000 – 1. vyd. – 59 s. – ISBN 80-214-1793-5

Vědecké spisy

Edice PhD. THESIS

PÁSEK, Michal
Výpočtové modelování fyziologických procesů
na srdečních buňkách
(Blokáda membránových kanálů)
2001 – 1. vyd. – sv. 61 – ISBN 80-214-1831-1

PUTNOVÁ, Anna
Etika podnikání v průmyslové oblasti v České
republice v transformačním období
2001 – 1. vyd. – sv. 62 – ISBN 80-214-1842-7

Přednáška o manažerském poradenství na Podnikatelské fakultě VUT

Ústav aplikovaných disciplín FP VUT v Brně ve spolupráci s firmou PricewaterhouseCoopers uspořádal dne 14. 3. 2001 v přednáškové místnosti P3 v rámci výuky předmětu Manažerské poradenství (je přednášen pro třetí ročník denního bakalářského studia daňového poradenství) přednášku s těmito základními tématy:

- aplikace teorie poradenství v praxi mezinárodních společností;
- profesní standardy PricewaterhouseCoopers;

- daňové a právní oddělení PricewaterhouseCoopers v České republice; a následná diskuse.

Přednášejícími byli pracovníci firmy PricewaterhouseCoopers vedení panem Stenem Günselem.

Přednáška probíhala v českém a anglickém jazyce. Důsledně bylo využito multimediálního vybavení posluchárny P3.

Přednáška se setkala s živým zájmem. Zúčastnilo se jí přes osmdesát studentů jak z třetího ročníku denního

studia oboru daňové poradenství, tak studentů BA Hons. Mezi posluchači byli zastoupeni také studenti jiných ročníků a oborů, jakož i učitelé VUT.

Akci lze hodnotit jako zdařilou a úspěšnou. Zvláště učitele potěšilo setkání s absolventkami Fakulty podnikatelské, kterým se podařilo získat u této prestižní firmy zaměstnání a které se na prezentaci podílely.

(Michal Polák)

Web of Science nově

O projektu Web of Science (WoS) jsme na stránkách Událostí informovali již v loňském roce. Jedná se o internetovou službu umožňující vyhledávat informace z vědeckých časopisů z celého světa. Z 8 440 sledovaných časopisů (jedná se o renomované časopisy s vysokým impact faktorem) je 5 600 titulů z oblasti přírodních věd, ostatní jsou z oblasti společenských věd a umění. Retrospektiva sahá až k roku 1980, týdně přibývá cca 20 tis. nových záznamů. WoS přináší členům konsorcia abstrakty z jednotlivých článků a kromě toho umožňuje zjistit jejich citovanost. Obsahuje totiž citační databáze, které realizují citační analýzu. Dá se z nich zjistit, jak je který článek nebo autor citován ve špičkových odborných periodikách.

WoS existuje v USA již čtyři roky. Od loňského roku je přístupný též uživatelům z ČR, a to konsorciu, které je tvořeno akademickými a vědeckými institucemi (VUT patří ke členům tohoto konsorcia). Jelikož WoS je finančně náročný, bylo založení konsorcia nezbytné: sdružení prostředků bylo nutným předpokladem a následné společné využívání je pochopitelně efektivnější. (Celý projekt byl podpořen grantem ze státní rozpočtu.)

Do konce roku 2 000 se přistupovalo k databázím domovského serveru ve Filadelfii – jednalo se o zkušební provoz s omezeným počtem současně přistupujících uživatelů. Od počátku roku 2001 se databáze zrcadlí na serveru zřízeném pro tyto účely v ČR. Pro uživatele z VUT je nejsnazším vstupem domovská stránka Ústřední knihovny, kde pod heslem „virtuální knihovna“ je odkaz na Web of Science. Po jeho odkliknutí lze databázi prohledávat a všechny nabízené možnosti využívat (<http://www.vutbr.cz/library/>).

Uvedení WoS do rutinního provozu v ČR bylo oficiálně oznámeno v druhé polovině února a slavnostně přivítáno za účasti zástupců ministerstva, zástupců producenta databází – firmy ISI, a zástupců členů konsorcia.

O možnosti prodloužení projektu se jedná již nyní a chystané projekty by měly umožnit přístup k plným textům článků.

Trvání stávajícího projektu je do konce roku 2003, bližší informace získají zájemci na výše uvedené webovské adrese.

(Mgr. Nataša Jursová, Ústřední knihovna VUT)

SUMMARY:

(p. 11)

From 4th to 17th April, a „*Herzliche Grüße*“ multimedia exhibition will be organized by the *Goethe Institut* in the BUT Centre in the Antonínská street. This is an unusual presentation of the German language aided by the latest technology. The idea conceived by the organizers is, in a maximum degree, to involve the visitors in exploring the German language. Mrs Eva Hošková, a member of *Goethe Institut*'s staff informed about the exhibition conception and future plans of the institute.

(p. 12)

During its session on 6th March, the BUT Academic Senate approved the Ministry of Education subsidy allocation presented by the Rector prof. Vrbka. The philosophy and structure of the subsidy allocation will directly determine the university's development for at least a year ahead but they should also clearly outline its orientation in the years to come. Preserving continuity under the stabilised conditions and dynamic but sensitive adding of new elements to the allocation methodology are the basis for conceptual management and development motivation. Ing Jaromír Pěničik, BUT Bursar informs about the subsidy allocation.

(p. 22)

Problems connected with graduates getting their first jobs are still very topical. Ing. Karel Endlicher, manager of ABB s.r.o., director of the Order Department thinks about the confrontation of students with their duty to take up the responsibility for the results of their work. Graduates are facing such responsibility right after they get their first jobs. The university should teach the students

1. How to get the basic theoretical knowledge in the field they have chosen.
2. How to study.
3. How to acquire high independence and ability to produce their own opinion.

Karel Endlicher stresses that, in an advanced company, the employer sets little store by the type of study but is interested in the employee's actual abilities.

VOX IUVENALIS prezentoval v Centru VUT díla B. Martinů

Dne 18. 3. 2001 v 19.30 hodin se uskutečnilo ve Dvoraně Centra VUT v pořadí již druhé vystoupení pěveckého sboru VUT VOX IUVENALIS – SLAVNOSTNÍ KONCERT Z DĚL BOHUSLAVA MARTINŮ. Na programu byla následující díla:

Pět českých madrigalů – pro smíšený sbor. Martinů je skládá v červnu 1948, tedy v době, kdy už tuší, že se nebude moci do vlasti nikdy vrátit.

V tomto cyklu se Martinů přihlásil k madrigalu, vrcholné renesanční formě. Jedná se o pět skladbiček a capella, zkomponovaných na texty moravské lidové poezie (František Sušil). Nejde však v žádném případě o sborovou úpravu lidových písní – od Sušila skladatel převzal pouze text, hudba je již zcela jeho vlastním dílem.

Instrumentální **Sonátu pro housle a klavír číslo 1** přednesla Kateřina Čiklová – nadějná studentka brněnské JAMU. Za interpretaci této skladby získala na mezinárodní soutěži v těžké konkurenci vynikající druhé místo. Klavírní part přednesla prof. JAMU Jiřina Kolmanová.

Skladby pro housle a klavír komponoval Bohuslav Martinů takřka během celého svého tvůrčího období, takže jsou v souhrnu dobrým dokladem proměn jeho tvůrčích prostředků. Právě housle a klavír byly těmi nástroji, jejichž technické možnosti znal skladatel nejdůvěrněji. Na housle hrál od svého dětství, později se stal stálým členem druhých houslí České filharmonie. (Volbou svého povolání si však nebyl jist, a tak v roce 1923, kdy odchází studovat kompozici k Albertu Rousselovi, hned po příjezdu do Paříže prodává své housle.) S klavírem se Martinů setkal jen o něco později a jako samouk dosáhl úrovně, která mu umožňovala doprovázet sólisty svých skladeb.

Sonáta č. 1 pro housle a klavír je třetí z celkem pěti houslových sonát Bohuslava Martinů (předchozí dvě z let 1919 a 1926 číslované nebyly, proto zde č. 1, pak následovaly ještě č. 2 (1931) a č. 3 (1944)). Vznikla v roce 1929 v Paříži, tedy v závěru skladatelova jazzového období, a je snad reakcí na krátce před ní vzniklá mistrovská díla koncertního jazzu (houslová sonáta Maurice Ravela, Gershwinův Američan v Paříži). Těžiště sonáty spočívá v rozsáhlé volné střední větě s bluesovými prvky.

Petrklíč – to je cyklus pěti dvojzpěvů pro soprán, alt, klavír a housle. Je psán na texty lidové poezie. Martinů jej složil v srpnu 1954 a premiéra se konala 7. 1. 1956 v Poličce. Celý cyklus je spjat s Brnem. Nejenže vznikl na žádost Zdeňka Zou-

hara, ale každý z pěti dvojzpěvů je věnován některé brněnské hudební osobnosti nebo tělesu, například hned první Janu Novákovi.

Na závěr zazněla kantáta **Mikeš z hor** pro smíšený sbor, soprán a tenor sólo, housle, violu a klavír na text Miloslava Bureše. Komorní kantáty 50. let tvoří jeden z pilířů vrcholné tvorby Bohuslava Martinů. Jedná se o celý cyklus, který je zahájen „jarním“ Otvíráním studánek (1955 – Nice) a ukončen „zimní“ kantátou Mikeš z hor. Martinů zkomponoval tento příběh o vychytralém pastýři sedm měsíců před smrtí, 2.–13. února 1959.

V kantátě účinkovali kromě již výše zmíněných sólisté Petra Kostková – soprán a Zoltán Korda – tenor, Richard Kružík, Šárka Martináková a Renata Staňková – housle a David Šlechta na violu. Celý koncert řídil dirigent Jan Ocetek – sbormistr VOX IUVENALIS.

Po nečekaném posluchačském ohlasu vánočního koncertu VOX IUVENALIS (20. 12. 2000 – také v prostorách Centra VUT v Brně, kam přišlo přes 500 posluchačů) byla velkou neznámou návštěvnost tohoto koncertu. Svým programem zval spíše „odborníky“ a znalce vážné hudby než běžné publikum. Účast ale předčila očekávání a koncert navštívilo přes pět set posluchačů.

Pěvecký sbor VUT v Brně VOX IUVENALIS má zájem navázat ještě užší spolupráci se studenty školy. Z tohoto důvodu se 19. a 21. března uskutečnil konkurz pro další zájemce o zpěv v tomto tělese. Pokud by ještě někdo další projevil i po tomto termínu zájem aktivně se podílet se na činnosti sboru, nic není ztraceno. Zkoušky sboru probíhají každé pondělí a středu od 18 do 21 hodin na Gymnáziu Vídeňská 47. V případě zájmu volejte prosím 05/47 21 5236 nebo 0608 630 856, můžete i psát na adresu ocetek@post.cz, nebo se přijít informovat na kteroukoliv zkoušku.

